Bütün ülkelerin
işçileri birleşin!

TARİHİN SAVAŞ ÇAĞRISI

İŞÇİNİN SESİ DERLEME DİZİSİ 1

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkêren hemû welatan yekbın!

TARİHİN SAVAŞ ÇAĞRISI

İşçinin Sesi Yayınları 50
Derleme Dizisi 1

Şubat 1987

Printed by Morning Litho Printers Ltd. (TU)

İÇİNDEKİLER

İşçinin Sesi Derleme Dizisi'ne başlarken 9
Sunuş 13
Tarihin savaş çağrısı, R. Yürükoğlu 16
Komünist partizan Marks'ı saygıyla anıyoruz, Emine Engin ..31
Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz 37
Leninizmin özü — proleter hegemonyası 41
Lenin 115 yaşında 47
Vladimir İliç Lenin 53
Vladimir İliç Lenin 110 yaşında 61
Kaynakça 78

İŞÇİNİN SESİ
DERLEME DİZİSİ'NE BAŞLARKEN

Partimizin III. Konferansı (1986), yayın alanındaki zayıflıklarımızdan birini, "doğruların yeterince yinelenmemesi" olarak saptamış, bu zayıflığı gidermenin bir yolu olarak da önümüze, "görüşlerimizi toplayacak bir derleme dizisi" çıkarma görevini koymuştu. Elinizdeki bu broşürle *İşçinin Sesi* Derleme Dizisi'ni yayınlamaya başlıyoruz.

Bu yeni dizinin çeşitli açılardan yarar sağlayacağına inanıyoruz.

İşçinin Sesi'ni *İşçinin Sesi* yapan görüşlerin ilk yayınlanmaya başlandığı 1976'dan bu yana on yıl geçti. Bu süre içinde, burjuvazi ve oportünizme karşı gazete ve kitaplarımızda birçok önemli konu işlendi. Çeşitli konular ise, yıllar içinde değişik açılardan ele alındı, geliştirildi, yeni açınımlarla zenginleştirildi.

Bu çalışmaların tüm sonuçları 5(1). Kong-

re'de (1985) kabul edilen IV. Program'a yansıdı. IV. Program'ın derinlemesine anlaşılabilmesi için, yıllar içinde olgunlaşan görüşlerin gelişiminin bilinmesi yararlı olacaktır. Derleme Dizisi önemli konulardaki görüşlerimizi çeşitli yönleriyle, toplu halde sunacağı için eski-yeni tüm yoldaşlara, fikirlerimizi öğrenmek isteyen ileri işçilere iyi bir yardımcı olacaktır.

Öte yandan bugün Türkiye yeni bir döneme girmiştir. İşçi, emekçi yığınlar günden güne hareketlenmektedir. Yoldaşlarımız, 5(1). Kongre ve III. Konferans'ın kararları ışığında kolları sıvamış, *İşçinin Sesi*'ni her gün yeni bir fabrikaya, yeni bir işçi çevresine ulaştırıyorlar. Partiye yeni yoldaşlar katılıyor. Program, tüzük sınavından geçiyor. Derleme Dizisi, partimizin görüşlerini derinden kavramaları açısından bu yoldaşların acil bir gereksinimine yanıt verecektir.

Derleme Dizisi'nin yararı salt yeni yoldaşlarla da sınırlı değildir. Marksizm-Leninizmin ilkelerini, varlık nedenimizi unutanlardan değiliz. Ancak, Derleme Dizisi, günlük savaşımın hay huyu içinde gözden kaçırdığımız, yılların üstünü küllediği nice fikirleri hatırlatması, bilince çıkarması açısından yetişkin yoldaşlarımız için de yararlı olacaktır.

Türkiye 1976'dan bu yana çok karışık yıllar yaşadı. Devrimci durum, ardından gelen faşizm toplumu hallaç pamuğu gibi attı. Kitaplar toplandı, yırtıldı, yakıldı ya da "zulalandı". Faşizmin çözülmesiyle birlikte yoldaşlarımız

gömdükleri, üstüne duvar ördükleri vb. "kitap-gazete zulaları"nı açmaya başladılar. Bu "zulalar" bizim için bir onur kaynağıdır ama ülkenin ve partinin girdiği hareketlilik içinde yanıtlayabileceği istek son derece sınırlıdır.

Sonra, bu dönem boyunca çok sayıda yoldaşımız yıllarını ya Türkiye'nin çeşitli zindanlarında ya da kaçakta geçirdi. Partimiz kopan bağları yeniden kurma ve cezaevlerindeki yoldaşlarla ilişki konusunda başarılı bir sınavdan geçti. Yayınlarını, gazetesini ülkede düzenli dağıtabilen, cezaevlerindeki yoldaşlarına iletebilen sayılı örgütlerden biri oldu. Ancak yine de tüm yoldaşlarımıza ulaşamamış ya da koşullar gereği yoldaşlarımızca yeterince iyi okunamamış, özümsenememiş çok sayıda yayınımız vardır. Derleme Dizisi bu yoldaşlarımız açısından da önemli bir açığa yanıt verecektir.

Yeni dizimizin tüm yoldaşlarımıza, sempatizan ve dostlarımıza yararlı olmasını diliyor, önerilerinizi bekliyoruz.

Son olarak teknik bir noktaya değinelim. Bu dizide yayınlanacak broşürlerde yer alacak yazıları, broşürlerin bütünlüğünü sağlamak amacıyla tarih sırasına göre vermeyecek ancak her yazının yayınlandığı tarihi belirteceğiz.

SUNUŞ

Marksizm bilimse bilim gibi çalışılmak, öğrenilmek ister. *İşçinin Sesi,* en baştan bu anlayışla yola çıktı. Teorik yetişmeyi, derinleşmeyi tüm görevlerin başına koydu.

Bu, bir komünist örgüt için çok olumlu, daha da öte, olması gereken bir tutumdu. Ama tam da bu yüzden *İşçinin Sesi*'nin başına gelmeyen kalmadı.

Kadromuz Marksizmi öğrendikçe, olayları, gelişmeleri onun mantığıyla kavramaya, yorumlamaya başladıkça, Marksist-Leninist ilkeleri ödünsüz savundukça "fincancı katırları" ürktü. *İşçinin Sesi,* her alanda "başparmak gibi ayrı, ama doğruda ayrı" kalıverdiğini farketti. Çünkü Dünya Komünist Hareketi, II. Enternasyonal oportünistlerinin yaptıklarına benzer biçimde, işçi sınıfı biliminin en temel ilkelerini rafa kaldırmıştı!

Biz doğruda yalnız kalmaktan hiçbir zaman gocunmadık. Çünkü yine Marksizm-Leninizm bize öğretti ki, doğruda yalnız kalmak geçicidir. İşçi sınıfı, emekçi yığınlar er geç doğruları bulur.

Burjuvazi Marksizm-Leninizme her zaman karşı olmuş, onu çürütmek(!) gibi umutsuz bir çabayı her zaman azgın bir hırsla sürdürmüştür. Ama burjuvazinin bu çabası, kendine Marksist diyenlerin sürdürdüğü yıkıcı çabalar yanında o kadar önemli değildir.

Marksizm-Leninizm düşmanlarının en önemli bölümünün Marksist-Leninist, Marksist, ya da en azından sosyalist(!) maskelerle karşımıza çıkması, Marksizm-Leninizmin büyüklüğünü, etkinliğini, doğruluğunu, yenilmezliğini gösteren önemli bir delildir.

Marksizm-Leninizme asıl ciddi tehdit ise, bırakalım burjuvaziyi, bırakalım kendine Marksist diyen aydınları, ne yazık ki, Dünya Komünist Hareketi'nden gelmektedir.

Öyle bir Dünya Komünist Hareketi ki, Marks, Engels, teorilerinin, çileli hayatlarının özünü oluşturan kavgacılıklarından, devrimciliklerinden soyutlanıyor. Bu koşulla, şimdilik Marksizmden yanaymış gibi görünüp "Leninizme" vuruyorlar. Ama buna dur denmezse sıra Marks'a, Engels'e de gelir. Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir.

Bu öyle bir Dünya Komünist Hareketi ki, devrimleri engelleme, burjuvaziyle uzlaşma artık genel bir siyaset olmuştur. Bugün Dünya

Komünist Hareketi içinde bırakalım "sol" burjuva partileri, en gerici siyasal partilerle hatta faşist iktidarlarla uzlaşan partilerin sayısı az değildir.

Dünya Komünist Hareketi içinde Marksizmin en temel ilkelerini dinamitleme çabalarına daha çok örnek verilebilir.

Görülüyor ki tuttuğumuz yol doğru bir yoldur ama çetin bir yoldur.

Marksizmi-Leninizmi daha da, daha da derin öğrenmek, onun ilkelerine sımsıkı yapışmak, bu ilkeleri işçi sınıfının, emekçi yığınların ilkeleri haline getirmek için vargücümüzle örgütlenmek, savaşmak. Türkiye işçi sınıfını utkuya götürecek yol budur. Bundan da başka yol yoktur!

Bu nedenle, *İşçinin Sesi* Derleme Dizisi'ne, Marksizmi, oportünistlerden farklı olarak, nasıl anladığımızı gösteren fikirleri biraraya getirerek başlamak istedik.

Bize göre Marksizm, "tarihin savaş çağrısı"dır ve "Marksizm kavgadadır"!

TARİHİN SAVAŞ ÇAĞRISI

Yürükoğlu yoldaşımız bu yazısında Marksist determinizm anlayışıyla bilinçli insan eylemi arasındaki kopmaz bağı inceliyor. Bu yazı, determinizmi "sosyalizmin kurulması nasıl olsa kaçınılmazdır" rahatlığıyla anlayıp komünist olmanın gereklerini tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de rafa kaldırmaya çalışan oportünist anlayışa verilmiş kökten bir yanıttır. "Tarihin savaş çağrısı" yazısı Marks'ın 100. ölüm yıldönümü dolayısıyla *İşçinin Sesi*'nin 229. sayısında basılmıştı.

Bundan 100 yıl önce, tarihin bugüne dek gördüğü en büyük deha, Karl Marks öldü. Onun bir ömre sığdırdığı bilimsel ve siyasal çalışmaların sonuçlarını şöyle bir sıralamak bile akıllara durgunluk vermeye yeter. Marks'ın insan düşüncesine katkılarının belki de en büyüğü, bütün komünistlerin davranışlarının anlamını veren, kuşkusuz

tarihin hareket yasası dediğimiz bulgusudur:

"Tarihin büyük hareket yasasını ilk bulan Marks'tı. Bu yasaya göre *tüm tarihsel savaşımlar,* ister siyasal, ister dinsel, ister felsefi ya da başka bir ideolojik alanda yürüsünler, gerçekte *toplumsal sınıfların savaşımlarının* az ya da çok açık ifadesinden başka birşey değildir. Bu sınıfların varlığı ve dolayısıyla aralarındaki çarpışmalar da, aslında ekonomik konumlarının gelişmişlik derecesi, üretimlerinin biçimi ve onun belirlediği değişimlerinin biçimi tarafından koşullanır. Tarih açısından, doğal bilimlerde enerjinin dönüşümü yasasının taşıdığı önem kadar önemli olan bu yasanın..."[1]

Tarihin hareket yasası ya da toplumların gelişme yasası diye birşeyin varlığını biz şimdi kolayca öğrenip kabul edebiliyoruz. Tarihsel determinizm var diyoruz. Dünya genel olarak bir takım aşamalardan geçmiş, ilkel komünal toplumdan başlamış, köleciliğe, feodalizme, kapitalizme varmış, oradan sosyalizme gidecek diyoruz. Fakat ilk ortaya atıldığı zamanı düşünürseniz, bu yasanın toplum bilimlerini gerçek bilime dönüştürmede ne büyük bir katkı olduğu görülür. O güne dek toplum gelişmesinin bir takım yasalara bağlı olduğu gibi bir anlayış yoktu. Bunu getiren, doğada nasıl bir takım yasalar varsa insan toplumunda da yasalar vardır diyen Marks'tır.

1. Engels, Marks'ın *Louis Bonapart'ın 18. Brumaire'*ine önsözden.

Bizim için sosyalizmin kaçınılmazlığı nereden geliyor? Tarihsel determinist anlayışımız neye dayanıyor? Bu yasaya dayanıyor: Toplumun gelişmesinin kendine özgü, insanların isteklerinden bağımsız nesnel yasallıkları vardır. Dünyanın gelişmesi bu yasallıklar içinde ilerleyerek komünizme varacaktır.

Tarihin hareket yasası, toplumsal gelişmenin *zorunluluklardan* doğduğunu anlatıyor. Toplumun gelişmesi, şu ya da bu insan, parti öyle istediği için şu ya da bu yöne gitmiyor. Dahası, toplumsal gelişmenin gidişi yalnızca insanların isteklerinden, planlarından bağımsız değildir, tersine onların bilinçlerini belirleyen bir özellik de taşıyor.

İkincisi, bu yasa bize toplumsal gelişmenin nesnel zorunluluklardan doğduğunu, ama bu zorunlulukların toplumsal güçler üzerinden, insan kafası ve insan eylemi üzerinden gerçekleştiğini anlatıyor.

"İnsanlar kendi tarihlerini kendileri yaparlar. Ancak gönülleri dilediğince, kendi seçtikleri koşullar altında değil, doğrudan karşılaştıkları, veri olan ve geçmişten devralınan koşullar altında yaparlar."[1]

Tarihin hareket yasasını doğru anlamanın devrimci çalışma açısından büyük önemi vardır. Yaşamın her alanında önümüze çıkacak olaylarda, nesnel koşullarla insan iradesinin, insan

1. Marks, *Louis Bonapart'ın 18. Brumaire'i*

bilincinin karşılıklı etkileşimini doğru anlarsak çok şeyi çözeriz.

Bu yasayı, öznel koşullarla nesnel koşulların ilişkisini doğru anlamak, sosyalist devrimin de anahtarını taşır. Çünkü tarihin hareket yasasının özünde toplumsal gelişmenin kendiliğinden, keyfi değil, belirli yasallıklara göre ilerlediğini kavramak ve bu kavrayış temelinde gelişmelere *müdahale* etmek vardır. Yasanın en sonunda verdiği mesaj budur. Sosyalist devrim de ancak böyle yapılır.

TOPLUM YASALARI — DOĞA YASALARI

Marksizmi çarpıtmak isteyen her türlü sapık görüş ya başında ya sonunda gelip bu yasayı çarpıtır. Bu çarpıtmanın en klasik örneği şu soruda yatar: Toplumsal gelişmenin insanların isteklerinden bağımsız yasaları varsa, toplumsal gelişme insan bilincinden bağımsızsa, gerçekleşen şeyler gerçekleşmesi zorunlu olan şeylerse, sosyalizm kaçınılmazsa, o zaman sosyalizm için boğuşmaya ne gerek var? Bu soruyu yanıtlayamadık mı herşey anlamsızlaşır.

Marks ve Engels'in toplumun yasallıklarını "kaçınılmazlık", "zorunluluk", "tarihin önünde durulmaz gidişi" gibi deyimlerle açıklamaları, en hafifinden, Marksizme hakkını vermek istemeyen insanlar için, Marksizmi tahrifde bir fırsat anlamında ele alınıyor.

Marksizmi saptıranlar Marks ve Engels'in çeşitli yerlerde kullandıkları "doğa yasaları gibi" deyimine özellikle yapışıyorlar. Öyle ise, insan iradesi, bilinci, insan çabası gereksizdir, sosyalist devrime kendi kendine gideceğiz diyorlar. Onun için Marks'ın doğa yasalarıyla toplum yasalarını ne anlamda karşılaştırdığını çözmek gerekiyor.

Toplum yasalarını doğa yasalarıyla karşılaştırmak ancak analoji, ancak benzetme olarak kabul edilebilir. Onun ötesinde hiçbir biçimde birbirlerine eşitlenemezler. Onun ötesine götürmeye çalıştığımız zaman yasanın vermek istediğinin tam tersine sonuçlar alırız.

Her bilim dalında geçerli olan şey Marksizm için de geçerlidir: Tek tek ele aldığımız zaman anlam taşımayan bir takım şans ve kaza unsurları, bir bütün olarak ele alındığında anlam kazanır.

Her alanda olduğu gibi toplumsal alanda da pekçok beklenmedik tekil, anlamsız olguyla karşılaşılabilir. Bunlar tek başlarına bir sonuca götürmez. Fakat ne zaman ki olgulara tek tek değil, geniş çapta, büyük ölçekte, birlikte bakarız, o zaman matematikteki "olasılık teorisi" toplumsal olgular için de işler. Şans ve kaza unsurları birbirlerini götürür, olayların içinden eğilimler, iç bağlantılar ortaya çıkar. Geniş ölçekte ele almaya başladıkça en anlaşılmaz, en birbirinden ilgisiz gibi gözüken şeylerin *zorunlu* sonuçları, *kaçınılmaz* olarak gelişeceğini söyleyebileceğimiz eğilimleri ortaya çıkar. Tekil durumların rastlantı-

sallığı, olasılığa dönüşür. Bu bir anlamda niceliğin niteliğe dönüşümüdür. Şans ve kaza unsurları *zorunluluğa*, başıbozukluk *düzenliliğe*, hesaplanamazlık da *önceden görülebilen* gelişmeye dönüşür.

İşte Marks'ın toplumsal yasalar için kullandığı "kaçınılmaz", "önünde durulmaz", "zorunluluk" gibi kavramlar bu anlamda kavramlardır. *Tarihsel genellemeler* anlamında kavramlardır. Acil, bugün ya da yarın kaçınılmaz anlamında kavramlar değildir. Bakın Marks bir mektubunda tarihin gelişimini nasıl anlatıyor:

"Yalnızca açınımların kesinkes elverişli olacağı koşuluyla savaşıma girişilecek olsaydı, dünya tarihini yapmak gerçekten de kolay olurdu. Öte yandan 'kazalar' bu işte hiçbir rol oynamasaydı, dünya tarihinin son derece mistik bir niteliği olurdu. Bu kazalar doğal olarak gelişimin genel hattının parçasını oluşturur ve başka kazalar tarafından etkisizleştirilir. Fakat hızlanma ve gecikme bu tür kazalara, bu arada hareketi ilk yönetenlerin karakterinin de bulunduğu 'kaza'ya çok bağlıdır."[1]

Engels de aynı konuda şunları söylüyor:

"Genel olarak ekonomik yasalara gelince. Hiçbirinin yaklaşıklık, eğilim, ortalama dışında bir gerçekliği yoktur, hiçbiri acil gerçeklik değildir. Bu bir yanıyla bu yasaların işleyişlerinin başka yasaların aynı andaki işleyişleriyle çatış-

1. Marks, *Kugelman'a Mektup*, 17 Nisan 1871.

masından, ama bir yanıyla da kavram olarak kendi niteliklerinden kaynaklanır."[1]

TARİHİ YARATAN İNSAN EYLEMİDİR

Şimdi toplum yasalarının neden doğa yasaları gibi ele alınamayacağını daha yakından görelim. Bunun anahtarı da Marks'ın "tarihi yaratan insan eylemidir" sözündedir.

Toplumsal yasalar insan eylemini ilgilendiren yasalardır. İnsan ise bilinçli bir varlıktır. Karar verme yeteneği vardır. Toplum yasaları doğa yasalarından bu nedenle farklıdır. Bu nedenle, doğa yasalarındaki kesinlik yerine, daha genel eğilimler söz konusudur.

Tarihi yapan insan eylemidir, yani sınıf kavgasıdır. Toplumun nesnel yasalara bağlı olarak gelişmesi tarihi insanın yaptığı gerçeği ile çelişmez.

"Tarih hiçbir şey yapmaz. 'Hiçbir dev zenginliğe sahip' değildir, 'savaşlar' yürütmez. Bütün bunları yapan insan, gerçek, yaşayan insandır. İnsandır sahip olan ve savaşan. 'Tarih' insanı kendi özel amaçları doğrultusunda araç olarak kullanan ayrı bir kişi değildir. Tarih, kendi amaçları peşinde koşan insanın eyleminden başka birşey değildir."[2]

1. Engels, *Conrad Schmidt'e Mektup*, 12 Mart 1885.
2. Marks-Engels, *Kutsal Aile*, 6. bölüm.

Görülüyor ki, Marks için bilinç ve bilinçli eylem, "tarihsel zorunluluğun", "kaçınılmazın" *zorunlu ve kaçınılmaz bir parçasıdır.* Bilinçli insan eyleminin *kendisi,* zorunluluğun *zorunlu* parçasıdır. Marks insanların dışında bir tarihten söz etmiyor. Dünyanın sosyalizme gitmek zorunda oluşu da, içinde insan eylemini taşıyan bir zorunluluktur.

Bütün bunlar komünistlerin görevlerine bağlanıyor. Tarih insanların bilinçli eylemiyle ilerliyorsa, toplumsal gelişmelerin kaçınılmazlığı, özellikle sosyalist devrimin kaçınılmazlığı, kaçınılmaz olarak insanların bu kaçınılmazlığı kavramasını içerir.

Marks'a göre ekonomik gelişmenin yaptırımı, her dönemde, savaşa ilerleyen sınıfın başkaldırısını, eylemini de içinde taşır. Marks, *Kapital*'in en güzel bölümlerinden birinde nesnel ile öznelin nasıl birlikte toplumsal gelişmeyi sağladıklarını şöyle anlatıyor:

"Bu dönüşüm sürecinin tüm yararlarına konan ve onları tekeline alan sermaye babalarının sayısının giderek azalmasıyla birlikte, sefalet, ezgi, kölelik, aşağılama ve sömürü büyür. Ama aynı zamanda, sayısal olarak sürekli büyüyen ve kapitalist üretim sürecinin kendi mekanizmasının disiplinli, birleşik ve örgütlü kıldığı bir sınıf olan işçi sınıfının isyanı büyür. Sermayenin tekeli, onunla birlikte ve onun altında doğan ve yeşeren üretim biçimine ayak bağı olur. Üretim araçlarının merkezileşmesi ve emeğin toplumsallaşması

artık kapitalist kabuklarıyla uyumsuz bir noktaya ulaşır. Kapitalist özel mülkiyetin ölüm çanları çalar. Mülksüzleştiriciler mülksüzleştirilir."[1]

Bu alıntıdan çok güzel görüldüğü gibi, Marks'ın düşüncesinde iki unsur her zaman birlikte varolmaktadır. Toplumsal gelişmenin önüne geçilmez bir süreç oluşu ve örgütlü işçi sınıfı isyanıyla sosyalizme gidiş. Sosyalizme gidiş hem önüne geçilmez bir süreçtir, hem de insan eylemiyle gerçekleşecektir. Zorunluluk ile zorunlu kavramı tarihte birliktedir. Sık sık kullanmaktan hoşlanmadığımız, ama burada tam yerine oturan bir kavramla anlatmaya çalışırsak: Marks, insan eylemi ile tarihin hazırladığı zorunluluğu, aralarındaki karmaşık diyalektik ilişki içinde ele almıştır.

Bilinçli eylemin tarihteki rolü ve yeri üzerine, belki de en güzel sözler şunlar, onu da okuyalım:

"Dünyaya doktriner biçimde dönüp, 'gerçek budur, burada diz çökün' diye ilan etmiyoruz. Dönüp dünyaya, 'savaşımlarınızı kesin, aptalcadır, biz size savaşımın gerçek parolasını vermek istiyoruz' demiyoruz. *Bizim yaptığımız yalnızca dünyaya gerçekte neden savaştığını göstermektir. Ve bilinç, dünyanın istemese de kazanmak zorunda olduğu birşeydir.*"[2] (abç)

Zorunluluk ile zorunlu kavramının nasıl

1. Marks, *Kapital*, I. cilt, 32. bölüm.
2. Marks, *Ruge'ye Mektup*, Eylül 1843.

içiçe olduğunu bundan daha iyi ne anlatabilir? Bu sözler üstünde düşündüğümüz zaman anlaşılıyor ki, herşeyi bilinç yapacaktır, ama bu bilinç de gelmek zorundadır.

Tarihin hareket yasası, insanın eylemiyle işler dedik. Şimdi bunu bir adım daha ileri götürelim. Tarihin hareket yasası *ancak* insanın eylemiyle işler.

Sosyalizmin kaçınılmazlığı anlayışı, iki fikri birlikte barındırır. Birincisi, toplumsal gelişmenin belirli yasaları izlediği fikrini, yani kaçınılmazlık fikrini, ikincisi, toplumsal gelişmenin insanlar tarafından hele sosyalizmi düşünüyorsak, devrim yoluyla gerçekleştirileceği fikrini birlikte taşır. Tarihin hareket yasası insan toplumunun yasasıdır. Bu nedenle de ancak insanın üzerinden geçerek işler. Bu şu anlama gelir: Tarihin hareket yasası, nasıl ve ne zaman işleyeceği önceden çizilmiş bir tarihsel çerçeve içinde, insanın yargı ve girişimine bağlıdır. Toplumsal yasaları doğa yasalarından farklı kılan işte budur.

TOPLUMSAL DEVRİM

Tarihin gelişmesinin, dolayısıyla en büyük toplumsal gelişme aşaması olan toplumsal devrimlerin de altında yatan asıl belirleyici nesnel koşullardır. Toplumsal devrimin nesnel temeli, hepimizin bildiği, üretim güçleriyle üretim ilişkisi

arasındaki çelişkidir.

Şimdi, Marks'dan, pekçok sapmanın kaynak yapmaya çalıştığı bir bölüm okuyalım:

"Araştırmalarım beni şu sonuca ulaştırdı: *Yasal ilişkiler* de, *devlet biçimleri* de, ne kendi içlerinden ne de insan aklının sözümona genel gelişmesinden kalkarak kavranamaz. Yasal ilişkilerin ve devlet biçimlerinin kökleri, yaşamın maddi koşullarında yatar.

"(...)

"Vardığım ve bir kez varınca araştırmalarımın yönlendirme ipliği görevini gören genel sonuç şöyle ifade edilebilir:

"Yaşamlarının toplumsal üretiminde insanlar vazgeçilmez ve iradelerinden bağımsız olan belirli ilişkilere girerler. Bu üretim ilişkileri maddi üretici güçlerinin belirli bir gelişme aşamasına tekabül eder. Bu üretim ilişkilerinin toplamı, toplumun ekonomik yapısını, üstünde yasal ve siyasal üst yapının yükseldiği ve toplumsal bilincin belirli biçimlerinin tekabül ettiği gerçek temeli oluşturur. Maddi yaşamın üretiminin biçimi, genel olarak toplumsal, siyasal ve düşünsel yaşam sürecini koşullar. İnsanların varoluşunu belirleyen bilinçleri değildir. Tersine, insanların toplumsal varoluşları, bilinçlerini belirler. Gelişmelerinin belli bir aşamasında toplumun maddi üretici güçleri, varolan üretim ilişkileriyle ya da aynı şeyin yasal ifadesi olarak, o güne dek içinde çalıştıkları mülkiyet ilişkileriyle çatışmaya girer. Bu ilişkiler üretici güçlerin

gelişme biçimleri olmaktan çıkıp, onlara ayak bağı olurlar. *O zaman bir toplumsal devrim çağı başlar.* Ekonomik temelin değişmesiyle, o koca üst yapı da tümüyle aşağı yukarı hızlı bir biçimde dönüşüme uğrar. Bu tür dönüşümleri ele alırken, doğal bilimlerin kesinliğiyle belirlenebilen üretimin ekonomik koşullarının maddi dönüşümü ile, insanların bu çatışmanın bilincine varıp, savaşımı yürüttükleri yasal, siyasal, dinsel, estetik ya da felsefi, kısaca ideolojik biçimler arasında bir ayrım her zaman yapılmalıdır. Nasıl bir kişi hakkında görüşümüz o kişinin kendisi hakkında düşündüklerine dayanmıyorsa, aynı biçimde, böyle bir dönüşüm dönemini de kendi bilinciyle yargılayamayız. Tersine, bu bilincin maddi yaşamın çelişkilerinden, toplumsal üretici güçlerle üretim ilişkileri arasında varolan çatışmadan çıkarak açıklanması gerekir. Hiçbir toplumsal düzen, içinde barındırabileceği tüm üretici güçler gelişmeden yok olmaz. Ve de yeni, daha yüksek üretim ilişkileri, hiçbir zaman, varoluşlarının maddi koşulları eski toplumun rahminde olgunlaşmadan ortaya çıkmaz. Dolayısıyla insanoğlu önüne ancak çözebileceği görevler koyar. Çünkü soruna daha yakından bakarsak, her zaman görülecektir ki, görevin kendisi ancak çözümünün maddi koşulları varsa, ya da en azından olgunlaşma sürecindeyken gündeme gelir."[1]

Burada tartışma asıl olarak şu noktada

1. Marks, *Siyasal Ekonominin Eleştirisine Katkı*'ya önsöz.

odaklaşıyor: Marks bir takım nesnel gelişmeleri anlattıktan sonra, "o zaman bir toplumsal devrimler çağı başlar" diyor. Marksizmi yeterince kavramamış insanlar bu noktada ayağa fırlıyorlar. "Marks insanı unuttu. Birey tarihten silindi. Herşey determinizm oldu. İnsanlar kukla oldu. Gelişme insan dışı bir mistik yapıya büründü" demeye başlıyorlar.

Ancak, cümleleri cımbızlamadan, Marks'a ve Marksizme hakaret etmeden anlamaya çalışırsak, şunu gayet iyi görürüz ki Marks burada tarihsel bir perspektiften, kapitalizmin işleyişinin, üst aşamaya geçişinin modelini çiziyor. Tabii ki *tarih açısından* belirleyici olan ekonomik koşullardır.

Peki, bunu *sınıf kavgasının içinde belli bir anda bulunan insanlar* olarak bizler nasıl anlayacağız? "Kapitalizmin üretim ilişkileriyle üretim güçleri çelişkiye düştüğü zaman, bir toplumsal devrimler çağı başlar" cümlesini, *bugün* görevler üstlenmiş ve zaman süresi daha kısa dönemlere bakan insanlar olarak bizler nasıl anlayacağız? Şöyle anlayacağız: *Üretim ilişkileriyle üretim güçleri çelişkiye düştüğü zaman toplumsal krizler ortaya çıkar. Bu toplumsal krizler ise devrimci sınıflar tarafından toplumsal devrimler yoluyla aşılır.* Bu cümleyi böyle anlamamak, görevlerden yan çizmenin yolu olur.

Devrim yaparak toplumsal krizleri çözecek olan insanlardır. Lenin'in devrim teorisine katkısı da tam bu anlayışın üstüne oturur. Lenin ne

diyor? Bir ülkede devrimci durum varsa, ama vurup devirecek örgütlü bir güç yoksa, toplum çürür. Devrimci sınıf tarihin yakasına yapışıp tutmazsa, devrimi yapacak örgütlü gücü oluşturmazsa, o toplum kısa bir süre çürüyor, sonra (tarihte çok örneği var), burjuvazi çok dinamik bir sınıf, şuradan buradan yeni olanaklar yaratıyor, toplumu yeni bir dengeye getiriyor ve bir süre daha egemenlik sürüyor. Demek ki, tarihin hareket yasasının içinde otomatik bir değişim mekanizması yoktur. Çelişkiler krizleri getiriyor. Krizlerden yararlanmak, bilinçli unsurların işidir.

Marks'ın çok ilginç bir sözü var. "Ya sosyalizm, ya barbarlığa dönüş" diyor. Bunu termonükleer silahların gölgesindeki bugünün koşullarında düşünürsek, nükleer dünya savaşı bir olasılık değil midir? Bugünkü silah dengeleri içinde verilecek bir savaş, tüm insanlığı yok etmeyebilir. Ama gelişme burada durmuyor. On yıl önce daha az insan ölürdü. Şimdi çok daha fazlası ölecek. 15-20 yıl daha beklersek, kavga çıktığı anda, dünyada bir tek insan kalmayabilir. Dünya, kainat sistemi içinde bir küçücük yer. Ötekiler gibi bir duruma birdenbire dönüverir. Olamaz mı? Mussoliniler, Hitlerler nasıl çıkmış? Olmayacak birşey yok.

O zaman şunu söyleyebiliriz ki, tarihin hareket yasası, insan toplumunun yok olmamasının garantisi değildir. Yenilginin, gerilemenin, çöküntünün, çürümenin önünde duran birşey

değildir. Tarihsel determinizm tam da bu nedenle *savaşma sorumluluğundan,* karar verme sorumluluğundan, taraf tutma sorumluluğundan hiç kimseyi kurtarmıyor. Tarihsel determinizm, *tarihin hareket yasası, kavgaya, kavgaya, daha fazla kavgaya gitmek gerektiğini anlatıyor.* "Filozoflar bugüne dek hep dünyayı anlamaya çalıştılar, oysa sorun onu değiştirmektir" diyen Marks'ın kendisidir.

Tarihin hareket yasası, sınıflı toplumun ilk çıkışından günümüze, insan eylemiyle dönen o dev çarkın her çığlığında, ilk köle isyanından, Komün'den, Moskova ve İzmir barikatlarına, barut kokusunda, borazanların, trampetlerin sesinde gelen savaş çağrısıdır.

Karl Marks'ın öğretisi, sömürülen yığınların bu savaşta altında toplandıkları kızıl sancaktır!

KOMÜNİST PARTİZAN KARL MARKS'I SAYGIYLA ANIYORUZ

Marks-Engels, bazı oportünistlerin iddia etmeye çalıştıkları gibi birer "bilim adamı", birer "profesör" değil, çok yönlü bilimsel büyük dehalar ve tam da bu nedenle birer komünist partizandılar. Emine Engin yoldaşımızın bu yazısı Marks'ın 100. ölüm yıldönümünde yayınlanan *İşçinin Sesi*'nin 229. sayısında yer almıştı.

Karl Marks, ardında öylesine dev bir bilimsel öğreti bırakmıştır ki, böceklerin, sineklerin ışığa gelmesi gibi, çeşitli parazitler de Marksist öğretinin çevresinde dönenip duruyorlar. Bunlardan kimisi Marksist geçiniyor, kimisi Marksizmin bazı alanlarını doğru bulurken(!), genelinin yanlış olduğunu(!) ileri sürüyor, kimisi Marks'ı kabul(?) edip, Lenin'i reddediyor. Daha da çeşit sayılabilir.

Bütün bu çeşitlerin ortak özelliği, Karl

Marks'ın dev bir bilimsel öğreti bırakmış oluşuyla komünist partizanlığını karşı karşıya koyuşlarıdır. Bu eğilim, günümüzde sağa kaymış dünya komünist hareketinde, partilerin göbeğine dek yolunu bulup girmiştir. Sağa kaymışlıkla bağlı olarak gerileyen komünist partizanlığa "Marksist" kılıf aranıyor. Boşunadır. Böyle "Marksizmi" en başta Marks'ın kendisi, Engels'in deyimiyle, ezip toza çevirirdi.

Her komünist partisinin teorisyen, propagandist, örgütçü vb. kadroları vardır. Her partide böyle bir işbölümü vardır. Buna benzer bir işbölümü Marks'ın yaşamı boyunca, *bazen* zorunlu olarak ayrı zaman dilimlerine bölünerek gerçekleşmiştir. Marks, genç yaşta siyasal kavgaya girmiştir ve yaşamı boyunca da kavgada kalmıştır. Bu kavganın yürütüldüğü koşulları aydınlığa çıkarmak, programını belirlemek, sorunlarını çözmek için teorik çalışma yapmıştır. Sonra bunun ürünlerini yeniden siyasal kavgaya taşımıştır.

Marks'ın *bütün* yaşamı, komünist partisinin tarihsel gelişimiyle özdeştir. Örgütsel birlik ideolojik birlik üzerinde yükselir diyoruz. Parti nasıl bu ikisinin birlikteliğiyse, Marks'ın yaşamı da partinin bu iki boyutunu birden geliştirmenin bütünlüğünü taşıyor.

Bir yerde Marks, bir sınıfın siyasal temsilcisi ile sınıf arasındaki ilişkiyi açıklıyor:

"Onları küçük burjuvazinin temsilcisi yapan, küçük burjuvazinin yaşamda aşamadığı

sınırları, kafalarında aşamamalarıdır. Dolayısıyla, maddi çıkarın ve toplumsal konumun küçük burjuvaziyi pratikte ittiği sorunların ve çözümlerin aynısına, onlar da teorik planda itilirler. Bir *sınıfın siyasal ve edebi temsilcileriyle,* temsil ettikleri sınıf arasındaki ilişki genelinde böyledir."[1]

Marks ile işçi sınıfı arasındaki ilişki de genelinde böyledir. Marks, işçi sınıfının pratikte karşılaştığı sorunları derin, bilimsel bir öğretiyle çözüme kavuşturmuştur. Marksizmin işçi sınıfı için doğal bir çekim odağı olmasının nedeni budur. Üstelik Marks, kitapların iktidarı ele geçirip, proletarya diktatörlüğünü kurup, komünizme doğru ilerleyeceğini de düşlemiş değildir. Marksizmin belirleyici özelliği komünist partizanlığıdır, partidir.

Marks ve Engels, daha genç yaşta, komünisti, "belirli bir devrimci partinin izleyicisi demek olan"[2] diye tanımlıyorlar. Aynı yapıtta şöyle diyorlar:

"Gerçekte ve de *pratik* materyalist yani komünist açısından sorun, varolan dünyayı devrimcileştirmek, varolan şeylere pratikte saldırmak ve değiştirmektir."[3]

Materyalizm toplumun gelişme yasalarını koyuyor ama bu yasalar savaşan sınıflar, partiler, hatta kişiler aracılığıyla işliyor. Gerçekte ve

1. Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar*, c. 1, s. 131-132.
2. Marks-Engels, *agy*, c. 1, s. 45.
3. Marks-Engels, *agy*, c. 1, s. 27.

"pratik materyalist, yani komünist" için sorun yasalar işlesin diye beklemek değil, dünyayı devrimcileştirmektir. Bunun da başlıca aracı partidir.

Marks ve Engels'in kendileri, nesnel gelişmenin kör ürünleri, materyalizmin açıkladığı olgular değil, nesnel gelişmenin bilincinde, dünyayı materyalizmle açıklayan ve onu kullanarak değiştirmek için savaşan pratik materyalistlerdir. Böyle olduğu için, onlar, işçi sınıfının o günkü nesnel gelişme düzeyinin de ötesinde bir parti anlayışıyla doludurlar.

(İşçiler) " kendileri, kendi sonul zaferleri için yapabilecekleri herşeyi yapmak zorundadırlar. Sınıf çıkarlarının ne yönde olduğu konusunda kafalarını açıklığa kavuşturmalı, olabildiğince çabuk, bağımsız bir parti olarak konum almalı ve demokratik küçük burjuvazinin ikiyüzlü sözlerine bir an olsun kendilerini kaptırmamalı, proletarya partisinin bağımsız örgütlenmesinden geri durmamalıdırlar."[1]

Marks ve Engels, yaptıkları tüm teorik çalışmayı işçilerin sınıf çıkarları doğrultusunda kafalarını açıklığa kavuşturmak için yapmışlardır. İşçi sınıfı hareketinin bağımsız teorik temelini oluşturmuşlardır. Bununla bağlı olarak *Komünist Manifestosu* da partinin siyasal programıdır.

Marks'ın bilimsel çalışmasıyla onun partizanlığını karşı karşıya koyanlar, *Kapital* ile de

1. Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar*, c. I, s. 185.

Manifesto'yu karşı karşıya koymaktadırlar. Hayır. Bu iki yapıt birbirinin tamamlayıcısıdır ve ikisi de işçi sınıfına yöneliktir. Marks, *Kapital*'i işçi sınıfı için yazmıştır. *Kapital* zordur, ama konu zordur. Koskoca bir kapitalist sistemi çırılçıplak sergilemektedir.

Marks ve Engels, bağımsız sınıf partisinin teorik temelini, buna dayanan bağımsız siyasal programını, bunlarla bağlı olarak da örgütsel yapısını koymuşlardır.

Manifesto'da, işçi sınıfı için birliğin önemine değinildikten sonra şöyle deniyor:

"Modern endüstrinin yarattığı ve değişik yörelerin işçilerini birbirleriyle ilişkiye geçiren geliştirilmiş haberleşme araçları bu birliğe yardım eder. Hepsi aynı karakterde olan çeşitli yerel savaşımları, sınıflar arasında tek bir ulusal çapta savaşıma *merkezileştirmek* için tam da bu ilişkiye gereksinim vardı. Ama her sınıf savaşımı siyasal savaşımdır.

"Proleterlerin bir sınıf olarak, dolayısıyla bir siyasal parti olarak örgütlenmesi..."[1]

Görüyoruz ki, işçi sınıfının sınıflaşması ulusal çapta merkezileşmiş tek bir sınıf savaşımıyla bağlıdır. Ama sınıf savaşımı, siyasal savaşımdır. Dolayısıyla, sınıf savaşımının ulusal çapta merkezileşmesi, sınıf partisinin merkezi örgütlenmesiyle kopmazcasına bağlıdır.

Sınırları belli, merkezi örgütlenmiş, disiplini

1. Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar*, c. 1, s. 116-117

ideolojik birlik temelinde eylemde demir birlik olan parti örgütlenmesi anlayışına Marks ve Engels'ten çok örnek verilebilir. Komünistler Birliği'nin tüzüklerinde kongreden sonra en yetkili organ Merkezi Otorite'dir. Bu organ yürütme organıdır, kongre ise yasama organıdır. Marks ve Engels, otoriteye değil "otoriteye batıl inanca" karşıdırlar. Bu onların disiplin anlayışının bilince, ideolojik birliğe dayandığını gösterir. I. Enternasyonal'in tüzüğü ise "görev almayanın hakkı yoktur, hakkı olmayana görev verilmez" diyerek, sınırları sıkı sıkıya belirli bir parti anlayışını yansıtmaktadır. Kongreden meşruluğunu alan merkezi otorite çevresinde, ideolojik birlik temelinde bilinçli, demir disiplinli parti!

Marksizmin dev bilimsel öğretisini anlamayanlara, işçi sınıfının bağımsız sınıf örgütlenmesinin zorunluluğunu kavramayanlara, kapitalizmi yıkmaya yeterince niyetli olmayanlara komünist disiplin hep emirerlik gibi gelmiştir, öyle de gelecektir.

Dünya işçi sınıfının, dünya komünist partisinin büyük önderi komünist partizan Marks'ı ölümünün 100. yıldönümünde saygıyla anıyoruz. Marks'ı Engels'siz anmak bir eksiklik olacaktır. Bu iki partizan, yaşam boyu arkadaşlıkları, yoldaşlıkları, dayanışmalarıyla bize aynı zamanda komünist kadro nasıl olmalıdır, bunu öğretmişlerdir.

Yaşasın Marksizmin bilimsel öğretisi!

Yaşasın devrimler çağının Marksizmi, Marksizm-Leninizm!

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİNİZ!

Marks ölümsüz kılınabilseydi, çeşit çeşit "Marksist"lerin, oportünistlerin savunmakta olduklan "Marksizmi" bugün kendi elleriyle tuzla buz ederdi. Şimdi görev bize, biz gerçek Marksistlere düşüyor. Aşağıdaki yazı bundan öncekiler gibi 229. sayınuzda yayınlandı.

Karl Marks, daha 27 yaşındayken şöyle yazmıştı:

"Filozoflar, dünyayı yalnızca, çeşitli biçimlerde *yorumlamışlardır,* oysa amaç onu *değiştirmektir.*"[1]

Bu dev devrimci, birbiriyle kopmazcasına bağlı olarak, hem dünyayı en doğru, bilimsel yorumladı, hem de değiştirme yönünde kişinin yapabileceği en büyük katkıyı yaptı. İşçi sınıfının tarihsel misyonunu bilim ile aydınlattı.

1. Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar*, c. 1, s. 15.

Marks'ın tarihte oynadığı önemli rolü, onun büyüklüğünü anlatmaya sözler yetersiz kalıyor. Dünya işçi sınıfının dünyayı değiştirme savaşımının kendisi, Marks'ın belirleyici ölçüt saydığı canlı pratik, onun büyüklüğünün en güzel anlatımı, en belirleyici kanıtıdır. Ölümünün 100. yıldönümünde, bu dev komünist partizanın bu büyük enternasyonalistin anısı önünde en derin saygıyla eğiliyoruz.

Marks, ardında bilimsel, bilimsel olduğu için pratiğin eskitemeyip zenginleştirdiği ölümsüz bir öğreti bırakarak, 14 Mart 1883'te yaşama gözlerini yumdu. Engels aynı gün yazdığı bir mektupta şöyle diyor:

"Hepsi öyle feci çabuk oldu ki! ... İki dakika içinde bu dehanın düşünmesi durmuştu. Bu insanın teorik alandaki ve belirleyici anlarda, aynı zamanda pratik alandaki değeri, ancak sürekli onunla birlikte olan birisince ölçülebilir. Onun geniş ufukları, onunla birlikte uzun yıllar sahneden yok olacaktır. Bunlar hâlâ geri kalanımızın görüş açısının ötesinde şeylerdir. Hareket yolundan ilerleyecek ama onun serinkanlı, zamanlı ve düşünceli karışmalarını özleyecektir. Bu karışmalar, bugüne dek, hareketi birçok kez uzun ve yorucu bir yanlış yoldan kurtardı."[1]

Marks'ın kırk yıllık arkadaşı, can yoldaşı, her alanda en büyük dayanağı ve tamamlayıcısı

1. Marks-Engels, *Seçme Yazışmalar*, s. 359.

Engels'in bu sözleri, Marks'ın ölümünün ne büyük bir kayıp olduğunu çok güzel anlatıyor. Aynı zamanda, Marks'ın kişisinde, tarihte insanın, öznelin rolünü çok güzel örnekliyor.

Engels, Marks'ın ölümünün ertesi günü, 15 Mart 1883'te yazdığı bir mektupta da şöyle diyor:

" İnsanlık bir kafa boyu, hem de zamanımızın en büyük kafasının boyu kadar kısaldı. Proletaryanın hareketi sürüyor, ama Fransızların, Rusların, Amerikalıların ve Almanların, belirleyici anlarda, hep net, tartışma götürmez olan o öğüdü almak için kendiliğinden başvurdukları merkez noktası gitti! Böyle öğüdü ancak deha ve durumu eksiksiz bilen verebilirdi! ... Sonul zafer kesindir ama zaten önlenemez olan dolambaçlı yollar, geçici ve yerel sapmalar şimdi her zamankinden daha çok büyüyecek. Eh, artık bunları biz göğüslemeliyiz. Biz başka ne için varız? Ve bu yüzden cesaretimizi kaybetmekten uzağız."[1]

Bu mektuplarda Engels Marks'ın yerini, rolünü, ölümünün ne büyük kayıp olduğunu anlatırken, aynı zamanda bugün bizim önümüzdeki görevleri de dile getiriyor:

Nesnel gelişmenin kör taşıyıcıları değil, bilinçli öncüleri olmak! Marksist öğretinin ışığında, bugünkü dünyayı da yalnızca doğru yorumlamakla kalmamak, nesnel yasallıklar doğrultusunda değiştirmek için savaşmak! Kapi-

1. Marks-Engels, *Seçme Yazışmalar*, s. 360.

talist dünyanın yıkılmaması için elinden geleni yapan burjuvaziye ve dünyayı değiştirme savaşımını dolambaçlı, uzun, yorucu yanlış yollara iterek burjuvaziye yardımcı olan oportünizme karşı Marksizmin, günümüzde Marksizm-Leninizmin kızıl komünist bayrağını daha da yükseklere çıkarmak!

Komünist Manifesto şu sözlerle başlıyor:

"Avrupa'da bir hayalet kol geziyor — komünizm hayaleti. Bu hayaleti defetmek için Avrupa'nın bütün büyük devletleri kutsal bir bağlaşıklığa girdiler."

Bu kutsal bağlaşıklık, burjuvaziyi komünizm hayaletinden kurtaramadığı gibi, bugün komünizm yalnızca Avrupa'da dolaşmıyor ve yalnızca bir hayalet değildir!

Manifesto'nun temel ilkeleri, bugün de tüm canlılığıyla yaşıyor. Burjuvalar arası hiçbir kutsal bağlaşıklık bu yaşantıya son veremediği için, çağımızın daha önde gelen modası, burjuvazi ve oportünizm arasındaki kutsal bağlaşıklıktır. Bu bağlaşıklık da iflas edecektir.

Kapitalizmin mezar kazıcısı işçi sınıfı, burjuvazinin her türlü kutsal bağlaşıklığını kıracak, dünya devrimini tamamlayacak ve mülksüzleştirenleri mülksüzleştirecektir!

İşçi sınıfının, tüm insanlığı kurtuluşa götüren tarihsel devrimci misyonunu bilimle aydınlatan, büyük komünist partizan, büyük enternasyonalist Karl Marks 100 yıl önce öldü — Marksizm kavgadadır!

LENİNİZMİN ÖZÜ — PROLETER HEGEMONYASI

Yürükoğlu yoldaşımızın aşağıdaki yazısı 23 Nisan 1977 tarihli, 67 sayılı *İşçinin Sesi*'nde yayınlanmıştı.

Yazı, yoldaşlarımızın TKP içinde oportünist görüşlere karşı kavgayı, Marksizm-Leninizm ilkelerine sıkıca yapışıp onları ödünsüz savunarak yürüttükleri dönemin ürünüdür.

Bu yazı yoldaşımızın hem Marksizm-Leninizme, onun temel ilkelerine olan derin bağlılığının, hem de partimize, partimizin geleceğine duyduğu derin inancın, komünist partizanlığının tarihsel bir belgesidir.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 60. yıldönümünün yaklaştığı 1977 yılı Nisan'ında yüce Lenin'in 107. doğumgününü kutluyoruz.

Lenin'in doğumgününü kutlamanın bizce en iyi yolu, onun uğrunda savaştığı ilkeleri canlı tutmaktır. Leninizm bayrağını daha da yükselt-

mektir. Leninizmi giderek sosyal demokratlaştırmaya uğraşan akımlar karşısında, "hayır, Leninizm bugün her zamankinden daha doğru, daha canlı ve geçerlidir" demektir.

"Proleter hegemonyası" Bu kavram oportünistlerin en korktuğu, en düşman olduğu kavramdır. Dün de, bugün de. Neden mi? Çünkü, tek cümleyle, *Leninizmin özü, ruhu, ana fikri proletarya hegemonyasıdır.* Leninizmin tüm tarihi bunu kanıtlar. Lenin ve Bolşeviklerin tarihsel sırası içinde Narodnikler, Ekonomistler ve Menşevik likidatörlerle olan boğuşmalarının altında bu sorun yatar. Rus devrim tarihindeki tüm farklılaşma ve ayrışmaların özü, odak noktası bu sorundur.

Lenin, proleter hegemonyası fikrini ilk kez 1894'te *Halkın Dostları* yapıtında yeterli bir ayrıntı içinde formüle etti. Bu yapıtında Lenin, kapitalistlerin yalnızca işçileri ezmekle kalmadığını, tüm emekçileri, çalışanları ezdiğini anlattı. Ve toplumun en devrimci sınıfı olan işçi sınıfı bu nedenle tüm sömürülenlerin, emekçilerin, tüm demokratik güçlerin önünde yükselerek onların öncüsü, hegemonu olmalıdır dedi. Kapitalizmi yere çalması için hegemonya işçi sınıfının tarihsel misyonudur dedi.

Leninizmin proletarya hegemonyası için 1894'te Narodniklere karşı başlattığı savaş, 1900'lerde *Iskra* gazetesi, 1905-1906'da *Viperyod* ve *Proletari* gazeteleri ile, 1914'lerde *Zivezda* ve *Pravda* gazeteleriyle sürerek 1917 Büyük Ekim

Devrimi'nin gerçekleşebilmesini sağlamıştır.

Leninizm, devrimci harekette proleter hegemonyasının sağlanması savaşını bugün de dünyanın her yanında ardıcıl sürdürüyor. Dün olduğu gibi bugün de bu savaşın önderi, ışığı Lenin'dir.

TKP'nin tarihsel Konya Konferansı bu Leninci kavramı başa aldı. "Öteki partiler başka sınıfların, biz de işçi sınıfının hegemonyasını sağlamaya çalışıyoruz" dedi. "*Proletaryanın hegemonyası sağlanmadan gerçek bir cephe, gerçek bir devrim ve devrimin sosyalizme açılışı sağlanamaz*" dedi. "Partimizin tüm eylemleri bunu sağlamaya yöneliktir" dedi.

Oportünistler, hegemonya fikrinin cephe fikriyle bağdaşmadığını öne sürüyorlar. Bunu söyleyenler, siyaset nedir, sınıf mücadelesi nedir, anlamak istemiyorlar. Onlar devrimi, çok yumuşak, "düzenli", "kararlar" ve "önergeler"le gerçekleşecek birşey olarak görüyorlar. Kafalarında "centilmen anlaşmaları" vardır. Onlar, "siyasetin boşluk tanımadığını", biri olmazsa mutlaka bir başkasının liderliğe sahip olacağını anlamaktan korkuyorlar. İşçi sınıfı hegemonyasını cephe *fikrimizin* karşısına koymaya, dolayısıyla hegemonya fikrini kitaplardan silmeye çalışanlar günümüzün *Menşevikleridir.* Rus devriminden küçük bir olguyu anlatalım, fikirlerin aynılığı şaşırtacaktır.

Rusya'da 1905 devriminin yenilgisinin hemen ardından, Menşevik liderler *1905 Devriminin*

Tarihi adlı 5 ciltlik bir tarih kitabı yazdılar. Bu kitap şöyle diyor: "1905 devrimi yenildi, yerle bir oldu, çünkü işçiler öteki müttefikleriyle bir ön anlaşma yapmadan, onlarla anlaşmadan 8 saatlik işgünü istemini öne sürdüler. Ve de *genel olarak liberal burjuvazinin kabul edebileceğinden daha ileri gittiler.*"

Bu son cümle, üstünde önemle durulacak bir cümledir. Menşevikler, Lenin'i, öteki müttefiklerden daha ileri belgiler attığı için suçluyorlar. Günümüzdeki deyimiyle, "üstünde uyuşulmuş"un ötesine gittiğini, "cepheyi bozduğu"nu söylüyorlar. *Oysa müttefiklerden daha ileride durmak, daha ileri belgiler koymak, proleter hegemonyasını gerçekleştirmenin yasallığıdır.* Lenin bu yasallığı enine boyuna ortaya sermek için *İki Taktik*'i yazmıştır. TKP Genel Sekreteri İ. Bilen'in önerdiği gibi *İki Taktik*'i ciddi bir şekilde okumak her devrimcinin görevidir. *İki Taktik* cephe ve hegemonya konusunda Lenincilerin el kitabıdır.

TKP, yayınlarından ve eylemlerinden izlediğimizce, cephe ve hegemonya konusunda *İki Taktik*'de işlenen Leninci ilkeleri bayrak edinmiştir. TKP'nin programı Türkiye'de en ileri siyasal programdır. Yalnızca komünizmi öngördüğünden değil. Demokratik aşama için öne attığı hedeflerle de en ileri programdır. Bu kadar da değil. Her somut olayda görüyoruz ki TKP daima müttefiklerinden ileri (ama kilometrelerce ileri ve uygulanamaz biçimde değil, bir adım ileri)

belgiler atmakta, her olayda en ileride durmaktadır. İşte seçim hükümetini anlayış biçimi, işte 1 Mayıs Komiteleri için önerisi. TKP böylece bir yanıyla tüm ilerici güçleri, müttefikleri ileri çekiyor, hareketin devrim yatağını derinleştiriyor, bir yanıyla da halkımıza, öteki sınıf ve tabakaların işçi sınıfımıza, öteki partilerin de TKP'ye oranla nefessizliğini, yetersizliğini sergiliyor. Evet, TKP Lenincidir.

Demek ki, cephe ve hegemonya konusunda iki yanlış eğilim vardır. Birincisi, cephe ile hegemonya çelişir diyerek, işçi sınıfı hegemonyasını baştan reddediyor. İkincisi, hegemonya fikrine karşı değilmiş gibi görünerek, somuta gelince "cepheyi böler", "kitleyi kaçırırız" diyerek hegemonya yollarının önünü tıkıyor. Bugün bizim hareketimizde, TKP'nin tarihsel Konya Konferansı sonrasında, hegemonya fikrine açıkça karşı çıkmak "oldukça" zordur. Ama birinci yanlış eğilimi savunanların da katılmasıyla ikinci yanlış eğilim daha da yaygınlaştırılabilir. Uyanık olalım!

Bazı çevrelerde, bazı dostlarda iyi niyetle yapılan bir yanlış var. "Kitle kaçar", "sosyal demokratlarla aramızı açar", "işçileri korkuturuz" gibi gerekçelerle TKP'yi, onun savaşımını, onun yolunu yığınlara yaymayı durduran bir eğilim var. Bu eğilim de hegemonya sorununu gündemden düşürmeye gider. Çünkü TKP'yi, onun savaş yolunu alabildiğince geniş yığınlara maletmek, işçi sınıfı hegemonyasını sağlamanın

en önemli araçlarından biridir. Hele TKP'nin gizli çalıştığı bir ortamda bu tüm ilerici yığın örgütlerinin devrime olan borçlarıdır.

Leninci proleter hegemonyası anlayışında bir başka nokta: Devrim hareketinde işçi sınıfının hegemonyası fikri "devletin ortadan kalkışına geçiş aşamasında proleter diktatörlüğü" fikrinin de ikiz kardeşidir. Her kim ki proleter diktatörlüğünü gerçekten ister, gerçekten savunur, o aynı zamanda proleter hegemonyasını da aynı coşkuyla savunmalıdır. Çünkü bu ikiz fikir birbirine kopmaz bağlarla bağlıdır. Biri olmadan öteki de olamaz. *Devrim utkusundan önce, utku için proleter hegemonyası, devrimden sonra, utkunun korunması ve sosyalizmin kurulması için proleter diktatörlüğü.*

Tekrar pahasına da olsa bir daha altını çizelim. *Emperyalizm döneminde gerçekleşecek devrimlerde (burjuva demokratik ya da sosyalist) proletarya hegemonyası fikri Leninizmin ana fikridir. Bu fikir günlük yaşamda şu anlama gelir: Devrim (demokratik ya da sosyalist) ya işçi sınıfının devrimi olarak utkuya ulaşacaktır. Ya da hiçbir utku kazanamayacaktır.* Öyleyse gerçek bir devrimi gerçekten isteyenler için proleter hegemonyası kavramı temeldir.

LENİN 115 YAŞINDA

TKP — *İşçinin Sesi* 5(1). Kongresi, ne güzel bir rastlantıdır, Lenin'in 115. doğum yıldönümüne denk gelen günlerde yapılmıştı. 5(1). Kongremizde coşkuyla onaylanan bu metin *İşçinin Sesi*'nin 281. sayısında yayınlanmıştı.

22 Nisan 1985'te Lenin 115 yaşında.

DÜNYA DEVRİMİ ZİGZAGLAR ÇİZEREK İLERLEMEKTEDİR

Lenin'in 115. doğum yıldönümünü kutlayan çok olacaktır. Bu yıldönümü, başta Sovyetler Birliği olmak üzere, tüm sosyalist ülkelerde, geniş çapta kutlanacaktır. Ancak sosyalist ülkelerin, dünya işçi hareketinin bugünkü genel durumuna

bakınca, Lenin'in, tutulması gereken yerde tutulmadığını, yararı süren bir lider olarak değil, geçmişteki yararıyla "meşhur" bir kişi olarak anıldığını görürüz. Lenin'in gövdesi Moskova'da Kızıl Meydan'daki Mozele'de nasıl mumyalı olarak yatıyorsa, ilkeli ve yaratıcı devrimci mantığı da, sosyalist ülkelerde, dünya işçi hareketinin genelinde bir süredir öyle yatıyor.

Bu yalnızca şunu gösterir: Dünya devrimi zigzaglar çizerek ilerlemektedir. Ne rastlantıdır ki, Leninci mantığın mumyalandığı, Lenin'in eski bir "meşhur" olarak kof "resmi" törenlerle anıldığı yıllar, aynı zamanda dünya devriminin de yenilgiler aldığı, geri adımlar attığı yıllardır. Bu böyle gidemez, gitmeyecektir.

Dünya devrimi temelsiz bir öznel istem değil, sınıf çelişkilerinin yarattığı nesnel bir zorunluluktur. Yenilgiler, geri adımlar geçicidir. Eğer bugün kendine "komünist" diyenler nesnel gerekliliklere öznel planda sözcülük edemiyorlarsa, evet bir süre yenilgiler alınır, geri adımlar atılır ama her geçen gün kendini daha çok dayatan nesnel gereklilikler, bir süre sonra öznel sözcülerini şu ya da bu yoldan, şu ya da bu biçimde yaratır.

Dünya devrimi bir süredir yaşadığı yenilgi dönemini kaçınılmaz olarak atlatacak, önündeki engelleri mutlaka aşacaktır. Bu, bugünkü "resmi" Komünist Hareketin kendisini yenilemesiyle mi, yoksa yerine yenisinin gelmesiyle mi olur, bunu pratik gösterecektir. Ancak şu kesindir ki, dünya devrimi engelleri aşıp, sel olup aktığı

zaman, Marksizmin o "eski" ilkelerini, Leninizmin o "eski" ilkeli ve yaratıcı devrimci mantığını taşıyan o "eski" kızıl bayrak, bu kez eskisinden de daha yükseklerde dalgalanacaktır. Dünya devriminin zaferinin başka bir yolu yoktur. Bu yol zigzaglı katedilebilir ama katedilecek olan yalnızca ve yalnızca bu yoldur. Dünya devriminin bir süredir yaşadığı yenilgi dönemi, bu gerçeğin sergilendiği, kafalara dank ettiği, ders çıkarma döneminden başka birşey değildir.

PRATİK LENİNİZMİ DAYATIYOR

Son 30-35 yıla dönüp bir bakarsak, ders çıkarılması gereken, hatta çıkarılacak dersi dayatan bir dizi olay vardır.

Küba devrimi, sonradan komünistleşmiş olmakla beraber, ilk başta resmi Komünist Hareketin dışında gelişmiş güçlerce zafere ulaştırılmıştır. Onun ardından, Latin Amerika'da resmi Komünist Hareketin yanlışları yüzünden bir sürü devrimci fırsat kaçırılmış, Latin Amerika gerici-faşist rejimlerin egemenliğine bırakılmıştır.

1960'ların sonunda Avrupa, özellikle de Fransa ve Yunanistan kaynamıştır. 1974'te ise devrim dalgası Portekiz'den Avrupa'ya somut olarak adım atmıştır. 1975'e dek ilerleyen Portekiz devrimi, 1975'te, Vietnam'ın ABD'yi uğrattığı büyük yenilginin devrimci etkilerine rağmen, Dünya Komünist Hareketi'nin yanlışları

yüzünden gerilemeye başlamıştır.

Bu arada, Portekiz devriminin de etkisiyle Afrika'da bir dizi devrim olmuştur. Bunların hepsi, yine ana olarak Dünya Komünist Hareketi'nden gerekli önderliği bulamadıkları için, ne yazık ki bugün sallanmaktadır.

1970'lerde Asya'da ayağa kalkmış devrimci dalga Türkiye ucundan da Avrupa'ya dayanmıştır. Türkiye'de özellikle 1977'de doruğuna ulaşan şanlı sınıf savaşları, ana olarak menşeviklerin ihaneti yüzünden 12 Eylül yenilgisine giderken, Afganistan'da ve ardından İran'da devrimler olmuştur.

Afganistan'da Dünya Komünist Hareketi'nden farklı bir çizgi, ondan habersiz devrimi başarıya ulaştırmıştır. Ardından "resmi" çizgi bu devrimcileri düpedüz boğazlayarak devrimi rehin almış ve buzdolabına kaldırmıştır. Devrimi buzdolabına kaldırdıkları için hâlâ gerici gerillalarla uğraşıyorlar.

İran'da ise "resmi" çizgi, Ayetullah kuyrukçuluğu yapmış, devrimin öncülüğünü alma girişiminde bile bulunmamıştır. Ama bu kuyrukçuluğunun cezasını, bilindiği gibi çok acı bir biçimde çekmiştir.

Bu deneyler, hele böyle ardarda dizilince yalnızca "neden" sorusunu değil, aynı zamanda sorunun yanıtını da dayatıyor: Leninizmin özü proletarya hegemonyasıdır ve eksik bırakılan da odur.

LENİNİZMİN ÖZÜ — PROLETARYA HEGEMONYASI

Burjuvazi çağımızda bunun can alıcı önemini bildiği için saldırılarını hep bu noktaya yoğunlaştırmıştır. Bir kez, proletarya hegemonyasını, içi boş bir işleyişe, salt bir mekanizmaya indirgemeye, ikincisi, bu mekanizmayı da çarpıtmaya çalışmıştır.

Proletarya hegemonyası salt bir işleyiş, içi boş bir mekanizma değildir. İçi Marksizmle, proletaryanın dünya görüşüyle dolu olması gereken, böyle olmazsa uzun süre uygulanamayacak, uygulansa da proletaryanın değil başka bir sınıfın hegemonyasına yol açacak bir mekanizmadır. Burjuvazi proletarya hegemonyasını içeriğinden koparmak için hep Marksizm ile Leninizmi birbirine ters düşürmeye çalışır.

Proletarya hegemonyası içi boş bir mekanizma olmadığı gibi, kısa erimli siyasal taktiklerin, genel çıkarla ve birbiriyle çelişir bir biçimde ardarda dizilmesiyle ortaya çıkan bir aldatma mekanizması da değildir. Burjuvazi mekanizmayı çarpıtmak için hep Lenin'i ilkesiz, faydacı, anlık çıkarlara göre tutum alan, bu anlamda "usta"(!) bir siyaset adamı olarak göstermeye çalışır.

Lenin, sınıfının gerçekten çok usta bir siyaset adamı, çok değerli bir lideridir. Böyle olduğu için de o, Marksizmin can alıcı önemini yadsımayacak, usta siyaset adına ilkesizlik, yararcılık yapmayacak kadar akıllıdır. İlkesizlik en başta akılsızlıktır.

Lenin'in dediği gibi, "ilkesiz pratik siyasetler en pratik olmayan siyasetlerdir"[1] ve "Marksizmin siyasal çizgisi onun felsefi ilkeleriyle kopmazcasına bağlıdır."[2]

Lenin'in siyasal ustalığını anlamak için Marksist olmak, Marksizmi maddi güce dönüştürüp, proletaryanın hegemonyasını kurabilmek için de Leninist olmak gereklidir. Kısacası, Marksizm ve Leninizm birbirinden ayrılmaz. Devrimi kalıcı zafere, toplumu komünizme doğru ileri götürebilmek için Marksist-Leninist olmak gereklidir.

Bugün dünyadaki orta kuşak ülkelerde, bu arada Türkiye'de, yine sınıf çelişkileri kızışıyor. Üstelik yalnızca Türkiye değil, bir dizi ülke yenilginin derslerini yaşamıştır. Marksizm-Leninizmin kızıl bayrağının eskisinden de daha yükseklerde dalgalanması için koşullar olgunlaşıyor. Biz kendi adımıza söyleyelim, Türkiye'de bu doğrultuda savaşacağız. Lenin'in 115. yaşını, bunu çağımızın pratiğinde bize o öğrettiği için sevgiyle, saygıyla ve proletarya hegemonyası için savaşım vermenin coşkusuyla kutluyoruz! Yaşasın Marksizm-Leninizm!

1. Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c. 11, s. 388.
2. Lenin, *agy*, c. 15, s. 405.

VLADİMİR İLİÇ LENİN

Lenin'in 56. ölüm yıldönümü dolayısıyla Jülide Kayacan yoldaşımızın yazdığı bu yazı menşevizme karşı açık-örgütlü savaşımı başlatmamızdan kısa bir süre sonra 22 Ocak 1980 tarihli *İşçinin Sesi*'nde yayınlandı.

Dünya proletaryasının yüce önderi ve Büyük Ekim Devrimi'nin yöneticisi, dünyada ilk proleter devletinin kurucusu V.İ. Lenin bundan 56 yıl önce 21 Ocak günü öldü.

Lenin'i ölüm yıldönümünde en iyi anma yolu, bugün tek tek ülkelerden de öte dünyanın en ücra köşelerine dek yığınları saran Leninci ilkeleri canlı tutmaktır. Leninizmin bayrağını daha da yükseltmektir. Leninci ilkeleri cömertçe harcayan oportünizme karşı savaşmaktır. Bu savaş içinde proletaryaya devrimci bilinç vermektir.

Leninizmin, Bolşevizmin tarihi demek,

Narodniklere, Ekonomistlere ve Menşevik likidatörlere karşı verilen savaşım demektir. Nedir bu savaşımın altında yatan? "...Her sosyal demokrat (komünist — *İ.S.*) harekette bulunması doğal, kaçınılmaz" olan iki çizginin savaşımıdır. Ve sonunda tek bir noktada odaklaşır bu savaşım. Herşeyin gelip dayandığı bu nokta Leninizmin özüdür: *Proleter Hegemonyası* ve ona kopmaz bağlarla bağlı ikiz kardeşi: *Proletarya Diktatörlüğü.*

"Devrimin utkusundan önce, utku için proleter hegemonyası, devrimden sonra, utkunun korunması ve sosyalizmin kurulması için proleter diktatörlüğü."[1]

Bu ikiz kavram oportünistlere her zaman korku salmış. Bugün de öyle. Lenin bu kavramdan ölesiye korkan oportünistler için şunları söylüyor:

"...Sınıf savaşını ve proletaryanın öncü rolünü yalnızca sözde kabul ederler, onun mantıksal sonucuna varmaktan korkarlar. Özellikle burjuvaziyi dehşete düşüren, asla kabul edemeyecekleri kaçınılmaz sonucu düşünmeye korkuyorlar. Proletarya diktatörlüğünün *de* sınıf savaşının, sınıflar ortadan kaldırılmadıkça kaçınılmaz olan, bir dönemi olduğunu kabul etmeye korkuyorlar."[2]

Oportünistlere korku salan, burjuvaziyi

1. R. Yürükoğlu, *İşçinin Sesi*, sayı: 67.
2. Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c. 29, s. 420.

dehşete düşüren proleter hegemonyası ve proletarya diktatörlüğü fikirleri nasıl yaşama geçirilir? Dün olduğu gibi bugün de bunları yaşama geçirmede araç Bolşevik taktiklerdir.

Dünyada ilk proleter devrimin utkusunu sağlayan Lenin'in önderliğinde açık ya da üstü örtülü biçimde Bolşevik taktiklerin geçerliliğini yitirdiğini söylüyorlar. Tam tersine dünya işçi sınıfı hareketinin deneyimleri bu taktiklerin doğruluğunu her gün daha çok kanıtlıyor. Ve tüm ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de oportünistlerin Lenincilere olan düşmanlığının altında yatan Bolşevik taktiklere olan düşmanlıktır.

Lenin Bolşevik taktikler için şunları söylüyor:

"Bolşevik taktikler doğruydu: *tek* uluslararası taktikti, çünkü onlar, dünya devriminden alçakça korku, ona cahilce 'inançsızlık' temeline değil, Avrupa'da devrimci durumun doğru *saptanması* temeline oturuyordu. Bu taktikler tek uluslararası taktiklerdi, çünkü *tüm ülkelerde* devrimin gelişmesi, desteklenmesi ve uyanışı *için* bir ülkede yapılması mümkün olan en büyük işi yaptı. Bu taktikler çok büyük başarılarıyla doğruluklarını kanıtladılar. Bolşevizm dünya Bolşevizmi oldu. (Rus Bolşeviklerinin hünerli oluşundan değil, her yerde *halkın* pratikte devrimci olan taktiklere olan derin sempatisinden dolayı) Bolşevizm pratikte, sosyal-şövenist ve sosyal-pasifistlerinkinden elle tutulur biçimde farklı olan bir düşünce, teori, program ve

taktikler ortaya koydu...

"Bolşevizm dünya çapında 'proletarya diktatörlüğü' fikrini halka sevdirdi. Bu sözcükleri Latinceden, önce Rusçaya, sonra da dünyanın tüm dillerine çevirdi. *Sovyet hükümeti* örneğiyle de şunu gösterdi ki, geri bir ülkenin işçileri ve köylüleri *bile*, en az deneyim, eğitim ve örgütlenme alışkanlıklarıyla bile, muazzam güçlüklerin ve (*tüm* dünya burjuvazisinin desteklediği) sömürücülere karşı savaşımın ortasında, emekçi halkın erkinin devamını sağlayabildi. Dünyada daha önceki demokrasilerden ölçüsüz derecede yüksek ve geniş bir demokrasi yaratabildi. Ve sosyalizmin pratikte kuruculuğu için milyonlarca işçi ve köylünün yaratıcı çalışmasını başlatabildi.

" Tüm dünyanın işçileri, sosyal-şövenist ve sosyal-pasifistlerin taktiklerinin onları emperyalist burjuvaziye olan ücretli köleliklerinden kurtaramadığının, bu taktiklerin tüm ülkeler için bir model olamayacağının her gün daha çok farkına varıyorlar. Tüm ülkelerde işçi yığınları, Bolşevizmin savaş ve emperyalizmden kurtulmak için doğru yolu gösterdiğinin, Bolşevizmin ***hepsi için bir taktikler modeli olarak hizmet edebileceğinin*** her gün daha çok farkına varıyorlar."[1]

Proleter hegemonyasının, Bolşevik taktiklerin en gerekli olduğu ortam hangisidir? Sınıf savaşının yükseldiği, tüm emekçi kesimlerin

1. Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c. 28, s. 293.

ülkenin içinde bulunduğu bunalımdan etkilendiği, üst yapıda tüm laçkalıkların alıp yürüdüğü, burjuvazinin ülkeyi "bildik" yöntemlerle yönetemediği, devrimci propaganda ve ajitasyon için en elverişli ortamın varolduğu, yığınların her an sokağa çıkabileceği ortamdır. Yani devrimci durumdur. Devrimci durumu yadsımak, yüklediği görevlerden yan çizmek, proleter hegemonyasını yaşama geçirmek için çalışmaktan yan çizmektir. TKP'nin başını tutan menşevik likidatörlerin de yaptığı budur. Onlar ülkedeki her hoşnutsuzluk damlasından yararlanıp devrim yatağına akıtacakları yerde menşevik yöntem ve belgileriyle *"ortamı daha az devrimcileştiriyorlar"*

Her ülkede, o ülkenin özgül koşullarına bağlı olarak, oportünizm değişik biçimde başkaldırıyor. Yüro-komünistler proletarya hegemonyası ve proletarya diktatörlüğü kavramlarını sözlükten sildiler.

Bizim oportünistler ise bu iki kavramı birbirinden koparıyorlar. Zaman zaman bu kavramlardan söz ediyorlar. Çünkü ülkemizdeki devrimci durum oportünistleri "militan konuşma"ya zorluyor. Ancak bu "militanlığı" biraz kazıdın mı Leninizmin özünü nasıl yadsıdıklarını görmek hiç de zor değil.

Bizim menşevikler proletarya hegemonyası ve proletarya diktatörlüğünden "söz ettiklerinde" *bile* Leninizmin özünü yadsıyorlar. Örnekleyelim.

Nisan 1975 tarihli *Atılım* "ileri demokrasi

aşamasında işçi sınıfının hegemonyası sağlanacak..." diyor. Leninciler için ileri demokrasi, sosyalizme açılan ileri demokratik halk devriminden sonra kurulacak düzendir. Devrimimiz ise *işçi sınıfının hegemonyasında* emekçi yığınların eliyle gerçekleşecektir. Yani devrimden *önce* devrimimizin utkuya ulaşmasının koşulu olarak, toplumun "bu en devrimci sınıfının tüm sömürülenlerin, emekçilerin, tüm demokratik güçlerin önünde yükselerek, onların hegemonu olması gerekir".[1] Ama görüldüğü gibi bizim menşeviklere göre öyle değil.

Proleter hegemonyasının varacağı, varması gereken hedef proletarya diktatörlüğüdür. *Atılım*'a göre hiç de öyle değil. *Atılım* "her iki aşamada da (ileri demokrasi ve sosyalizm aşamasında — *İ.S.*) işçi sınıfının, emekçi yığınların emperyalizme, kapitalizme karşı kazanımları savunulacaktır. *Gereğinde* işçi sınıfının diktatoryası kurulacaktır" (abç) diyor. "Gereğinde" diktatoryayı kurarız diyor!!!

Bugün Türkiye işçi ve devrim hareketinin önündeki *en büyük* engel TKP'nin bu oportünist yelpazesidir.

Ancak devrimci durum olgunlaştıkça, Bolşevik taktikler gerekliliğini daha dayattıkça ve Leninciler *İşçinin Sesi* eliyle ideolojik savaşımı, Leninizmin bayrağını yükselttikçe, TKP'deki menşevik saflarda sallantı artıyor. Menşevik

1. R. Yürükoğlu, *İşçinin Sesi*, sayı: 67.

likidatörler devrime gönül vermiş militanları biraz daha oyalayabilmek için şimdi Lenin'i okumayı önermeye başladılar. Ayrıca, Yürükoğlu yoldaşın belirttiği gibi:

"Partimizdeki bunalım herkesi, Marksçı-Leninci klasikleri okuyup öğrenmeye itiyor. Niyet etmiş bir komünist için çok kısa zamanda edinebilecek bir birikimle Lenin'in genel teorisine, Marksizmin devrimci ruhuna ulaştıkça, 'düşman'ın kim olduğu çok iyi ortaya çıkacaktır. Oportünizmin bunalımı derinleşecektir."[1]

Evet okuyacağız. Tekrar tekrar okuyacağız Lenin'i. Leninizmi öğrenmek, Leninizmin düşmanı oportünizmin mezarını kazmak demektir.

Sözlerimizi *Zayıf Halka*'dan bir alıntıyla bitirelim.

"Bugün Türkiye öyle bir yere gelmiştir ki, işçi sınıfının katılmadığı hiçbir iktidar ilerici olamaz. İşçi sınıfının hegemonyası altında kurulmayan hiçbir iktidar devrimci olamaz. Antifaşist, anti-tekelci, anti-emperyalist, ileri demokratik halk devrimi dışında hiçbir yol faşist tehlikeye, işsizliğe, yoksulluğa, pahalılığa, açlığa, cahilliğe çözümler getiremez. Ardından Leninci kesintisiz devrim süreci içinde sosyalist devrime dönüşmeyen, burjuva diktatörlüğünü yerle bir edip proletarya diktatörlüğüne varmayan hiçbir devrimci-demokratik dönüşüm, hiçbir soruna kalıcı çözümler getiremez, hiçbir kazanımı koru-

1. R. Yürükoğlu, *İşçinin Sesi*, sayı: 117-118.

yamaz.

"İşte sorunlar ve çözümleri tarihin gündemine bu biçimde gelmiştir. Üç dört yıl sonraki Türkiye bugünkünden çok farklı olacaktır. Yenilgi ölüm! Yenmek zorundayız! Yeneceğiz! Sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimini gerçekleştireceğiz!"[1]

Lenin'e, Leninizme bağlılığımızı, *Türkiye devrimi* haline getireceğiz.

Vladimir İliç Lenin'i ölümünün 56. yılında bu bilinç, bu hırsla, saygıyla anıyoruz.

1. R. Yürükoğlu, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, s. 144-145.

VLADİMİR İLİÇ LENİN 110 YAŞINDA

Derleme broşürümüzün bu son yazısı 21 Nisan 1980 tarihli, 128. sayımızda Yıldırım Girneli ve Zekiye Tütüncü tarafından yazıldı. Lenin'in 110. doğumgünü nedeniyle yazılan bu yazı, TKP'deki menşevik-bolşevik kapışmasının Türkiye devrimci hareketinde hep görülen sudan sebeplere, hizip çatışmalarına dayanan bir kapışma olmadığını çok güzel gösteriyor. Kavga, Marksizm-Leninizmin temel ilkelerini ödünsüz savunanlarla onları reddedenlerin kavgasıydı. Ve bu kavga, komünist kalmakta ayak diriyorsak zorunlu bir kavgaydı.

22 Nisan 1980, yüce Lenin'in 110. doğum günüdür. Biz Lenincilere göre Lenin'i anmanın en iyi yolu, onun uğrunda savaştığı ilkeleri, oportünistine, "sol"cusuna karşı ödünsüz savunmaktan, Leninizm bayrağını daha yüksekler-

de dalgalandırmaktan ve Türkiye'de devrimi gerçekleştirmek için savaştan geçer.

Bu yazımızda biz Leninci siyasetin mantığına değineceğiz. Bu mantıkla, menşeviklerin basit aritmetik mantığı taban tabana terstir. Leninizmin büyük dehası ise devrim hedefini bir an gözden kaçırmayan, hem çok kıvrak ama hem de sonuna dek ilkeli siyasettir.

LENİNİZMİN ÖZÜ PROLETER HEGEMONYASIDIR

"Leninizmin özü, ruhu, ana fikri proletarya hegemonyasıdır" diyor R. Yürükoğlu yoldaş.[1] Proleter hegemonyası dün olduğu gibi bugün de oportünistlerin düşman olduğu bir kavramdır.

Lenin, Bolşeviklerin önderliğinde Rusya proletaryası, bu evrensel ilkenin doğruluğunu Büyük Ekim Devrimi'ni gerçekleştirerek kanıtlamış, dünya işçilerinin savaşımına ışık tutmuştur. Bugün de tutuyor.

Lenin, 1905'te yazdığı *İki Taktik* adlı yapıtında, proleter hegemonyasının nasıl sağlanacağını ve bunu sağlamak için liberal burjuvaziye karşı tutumun nasıl can alıcı öneme sahip olduğunu anlatmıştır. Liberal burjuvaziye karşı ideolojik savaş verilmeden, onun nefessizliği sergilenmeden, halk sınıfları üzerindeki ideolojik

1. R. Yürükoğlu, *İşçinin Sesi*, sayı: 67.

etkisi kırılmadan hegemonya sağlanamaz ve devrim yapılamaz. Hele küçük burjuvalar denizi olan Türkiye gibi bir ülkede bu savaşımın önemi çok daha büyüktür. Bağımsız bir ideolojiye sahip olmayan küçük burjuvazi, kolayca burjuva ideolojisine taban işlevi görebilir. Sallantılı, kaypak yapısı içinde küçük burjuvazinin proletaryaya doğru daha çok sallanabilmesi, kayabilmesi için bile, burjuvaziye karşı güçlü bir ideolojik savaş gereklidir.

Lenin'in mantığı burjuvaziye karşı ideolojik savaşı devrim için ön koşul sayar. Burjuvazinin, genel olarak şiddet, yani sopa siyaseti ile yığınların bilincini bulandırma, yani havuç siyaseti vardır.

İşte Lenin, burjuvaziye karşı ideolojik savaş derken onun bu havuç siyaseti uygulayan kesimine, yani liberal burjuvaziye karşı ideolojik savaştan söz eder. Kadetlerin yığınlar üzerindeki ideolojik etkisinin kırılmasını, onların tutarsızlığının, kaypaklığının sergilenmesini en önemli görev sayar. TKP'deki oportünistlerin, ortacıların kulakları çınlasın!

Proleter hegemonyası için liberal burjuvaziye karşı sürekli ideolojik savaş gerekir. Lenin şöyle diyor:

"Gericilikle savaşmak demek herşeyden önce, yığınları gericilikten ideolojik olarak kurtarmak demektir. Ama 'gericiliğin' yığınlar üzerindeki güçlü ve inatçı ideolojik etkisi Kara Yüzler değil, *Kadet etkisidir.* Bu bir paradoks

değildir. Kara Yüzler yakıp, yıkıp, öldürebilen, ama cahil köylüyü bile ikna edemeyen apaçık, kaba düşmanlardır. Oysa Kadetler hem köylüleri, hem de şehir küçük burjuvazisini *ikna* edebiliyor."[1]

Bugün Lenincilerin bizdeki Kadetlere (CHP'ye) karşı tavrı Lenin'in bu sözlerinin Türkiye örneğindeki uygulamasıdır. TKP Leninciler Konferansı Kararları'nda bu tutum şöyle dile getiriliyor:

"CHP'nin sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimi için savaşta bağlaşık olabileceği düşünülemez. Komünistlerin görevi, CHP'yi sergilemek, onu yığınlardan yalıtlamaktır. Burjuvazinin aşırı gerici kolunun kaba saldırıları ve bu saldırılara verilecek yanıtın biçimi yığınların gözünde açıktır. Burjuvazinin yığınların bilincini bulandıran ideolojik saldırısının ana kaynağı ise CHP'dir. Burjuvaziye karşı ideolojik savaş, özünde CHP'ye karşı ideolojik savaştır."[2]

Oportünistlere göre, azılı gericiler dururken CHP'ye "vurulmaz". Burjuvazinin iç çelişkilerinden yararlanmak gerekir, bu nedenle CHP'yi kayıracaksın, kuyruğuna takılacaksın! Oysa gerçekte, CHP'yi kayırmak, onun kuyruğuna takılmak azılı gericilere karşı savaşımı baltalamaktır. CHP'nin yığınlar üzerindeki etkisi bu savaşımı pasifize etmeye yöneliktir. Bu nedenle,

1. Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c. 11, s. 382.
2. *TKP — Leninciler Konferans Kararları 1980*, s. 13.

oportünistlerin CHP kuyrukçuluğu özünde azılı gericisi de dahil tüm burjuvazinin kuyrukçuluğudur.

Rusya'da Menşevikler de aynen bizim oportünistler gibi "gericiler dururken Kadetlere karşı savaşılmaz" diyorlar. Buna karşı Lenin şöyle diyor:

"...Eğer onlar üzerindeki Kadet sözlerinin ve Kadet ideolojisinin etkisini kırmazsan, ne basit mantıklı köylüyü, ne de basit mantıklı küçük burjuvayı, ciddi bir savaşım yürütmenin gerektiğine ikna edemezsin. Ve her kim 'Kadetlere *değil*, gericiliğe karşı savaşmalıyız' diyorsa, o savaşımın *ideolojik* görevlerini anlamaktan uzaktır. Savaşımın özünü yığınları ikna etmede değil, fiziksel eylemde görüyordur. Savaşım sözünü kaba anlamıyla anlıyordur: Gericilere 'vur' ama Kadetlere 'vurma'.

"Doğaldır ki, şimdilik biz ne Kadetlere hatta ne de Oktobristlere değil, silah gücüyle yalnızca hükümete ve onun doğrudan uşaklarına vuracağız."[1]

Lenin'in bu sözleri ne denli öğreticidir. Bizim menşeviklerimiz de savaşımın özünü yığınları ikna etmede görmüyorlar. Yığınlara güvenmiyorlar. "Vurmak" deyince yalnızca fiziksel olarak vurmayı anlıyorlar. CHP'ye "vurulmaz" derken, ideolojik savaşı "unutup" bu açıdan konuşuyorlar. Devrimci duruma devrim durumu

1. Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c. 11, s. 382.

derken, en gerici burjuvaziye karşı fiziksel olarak vurabilecek güçler dengesini anlıyorlar. Leninci kanadın üzerine militanları fiziksel olarak saldırtmaları da aynı anlayışın sonucudur. Menşevikler yığınları, militanları koyun sanıyorlar. Savaşımın ideolojik özünü görmüyorlar. Bu nedenle, fiziksel saldırı görevlerine de engel oluyorlar.

Kaba savaşım anlayışı küçük burjuva özlüdür. Savunacağı bağımsız ideolojisi olmayan küçük burjuvazi, "savaşım" deyince ağırlığıyla fiziksel saldırıyı anlar. Bu noktada menşeviklerle "solcu"lar aynıdır. Menşeviklerin "stratejisi" de aynen Mahir Çayan'ın dediği, siyasallaşmış askersel stratejidir. İkisinin siyasallaşma ve askerselliğinde biçimsel farklılıklar vardır. Ancak bolşevik anlayışa karşı ikisi bir noktada birleşir. Bolşevikler de gerektiğinde askerselleşirler ancak onlar için savaşımın özü her zaman ideolojiktir, tüm biçimler bu öze bağımlıdır.

Türkiye devrimci hareketi sağlı sollu bu küçük burjuva hastalığının etkisi altında çok zarar gördü. Yığınları kazanmak için ideolojik savaş, yığınların gücüne dayanarak azılı gericilere karşı fiziksel savaş geri kaldı. Yığınlardan uzak olmanın yarattığı "kriz", şimdi küçük burjuva hareketler içinde *amaçsız* bir çeteleşme eğilimi doğuruyor.

Buna karşı bize düşen görev, Leninci siyasetle yığınların dev gücünü birleştirmektir. Proletarya hegemonyasını her alanda yaşama geçirmektir.

FAŞİZM TEHLİKESİNE KARŞI SAVAŞ VE LİBERAL BURJUVAZİNİN HEGEMONYASININ KIRILMASI

Faşizm tehlikesinin yükseldiği, devrimci durumun olgunlaştığı dönemlerde liberal burjuvazinin hegemonyasının kırılmasının can alıcı önemi vardır. Lenin, faşist tipi bir hareket olan Kara Yüz tehlikesinden söz ederken, gerçek tehlikenin, Kara Yüzler'e karşı savaşın hegemonyasını liberal burjuvaziye bırakmak olduğunu çok açık biçimde söylüyor. Lenin şöyle diyor:

"İşçilerin partisi, yığınlara, yalnızca kendi sosyalist bilincinize ve sosyalist örgütünüze güvenin, der... Duma'daki hiçbir Kara Yüz tehlikesi, liberal burjuvaziyi, onun belgilerini, onun adaylarını ve siyasetini körcesine izleyen yığınların bilincinin yozlaştırılması kadar zararlı olamaz."[1]

Yine Lenin, Kara Yüzler'e karşı savaşımın en iyi yolunu şöyle gösteriyor:

"Sınıf bilinçli işçiler! Rus devriminin karşısındaki gerçek ve temel tehlike köylü yığınlarının henüz olgun olmayışı, savaşımda kararlılıklarının eksikliği, burjuva liberalizminin sığlığını ve ihanetini anlayamamalarıdır. Bu tehlikeye karşı savaşın, halk yığınına tüm doğruyu açıkça söyleyin. Bu yoldan onları Kadet gevezelerinden uzağa çekecek ve onların Sosyal

1. Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c. 11, s. 417.

Demokratlara (komünistlere — *İ.S.*) desteğini kazanacaksınız. Yalnızca bu yoldan, gerçek Kara Yüz tehlikesine karşı koyabilirsiniz."[1]

Lenin'in Rusya'nın özgül koşulları için söylediği bu sözlerin evrensel, ilkesel önemi vardır. Bunlar faşizm tehlikesine karşı savaşta can alıcı bir ışık tutuyor. Faşizm küçük bir azınlığın özlemidir. Bu azınlığın koca çoğunluğa karşı kanlı egemenliğini kurabilmesinin yolu, ancak ve ancak o çoğunluğun pasifize edilmesinden geçer. Bunu da burjuva reformizmi becerebilir.

Almanya'da ve İtalya'da faşizmin iktidara gelişi, Lenin'in uyarılarının doğruluğunu kanıtlıyor. Bu ülkelerde faşizm iktidara gelmeden önce, sosyal demokratlar, reformcular faşist tehlikeye karşı savaşın hegemonyasını ellerine geçirdiler, yığınların devrimci enerjisini köreltttiler. Tarihten çıkarılacak ders, faşist tehlikeye karşı savaşta burjuva reformizminin hegemonyayı ele geçirmesinin, faşist diktatörlüğe geçişin tabanını hazırladığıdır.

Demek ki faşist tehlikeye karşı savaşta uygulanacak *Leninci yöntem*, burjuva reformizminin hegemonyasını kırmak, onun soysuzluğunu yığınların bilincine çıkarmaktır. Yığınların devrimci enerjisinin faşist tehlikeye karşı savaşa aktarılması, faşizm tehlikesinin başının ezilmesi, ininde gebertilmesi bu yolla başarılır.

1. Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c. 11, s. 395.

Faşizm tehlikesi ancak böyle "geriletilir". Lenin şöyle diyor:

"Gericilik üstüne gerçek bir zafer kazanmak için yığınları, onlara gericiliğe karşı savaşın doğası ve amaçları hakkında sahte fikirler veren Kadetlerin ideolojik etkisinden kurtarmalıyız."[1]

Buna karşı menşevikler ise burjuvazinin kuyruğuna takılarak yığınlar üzerinde CHP'nin hegemonyasının sağlamlaştırılmasında köprü görevini görüyorlar. Onların mantığına göre, burjuvazinin sopa, hatta "silah" siyaseti olan faşizm tehlikesine karşı havuç siyasetiyle birlik olmak gerekir. Bunun için de savaşımı reformcu sınırlarda tutmak, bağlaşıkları "ürkütmemek" gerekir.

Kuşkusuz, burjuva reformizmi ile anti-faşist savaşta taktik birliklere gidilebilir. Onu sergilemenin, yığınlardan yalıtlamanın bir aracı da geçici ve sınırlı taktik birlikler olabilir. Ancak, savaşımı burjuva reformizmiyle anti-faşist bağlaşıklık sınırına boğmak, proleter hegemonyasını, burjuvaziye karşı ideolojik savaşı bir an bile unutmak nesnel olarak faşizme yardım etmek olur. Burjuvazinin vuran eline karşı, tutan eliyle birlikte yığınları pasifize etmeye ortaklık olur.

"Ehveni şer" ya da Türkçesiyle "kötünün iyisi" denen mantık, gerçekte kötünün gelmesine yardımcı olur. CHP AP'den, MHP'den daha az kötüdür, öyleyse var güçle onu destekleyelim

1. Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c. 11, s. 156.

mantığı, AP'yi, MHP'yi güçlendirir. Lenin bu gerçeği de dile getirmiştir. Menşeviklerin kötünün iyisine verdikleri destekle, burjuva reformizmine ortak olduklarını, devrimci proletaryanın bilincini, inancını bulandırdıklarını böylece kötünün iyisini de güvence altına alamadıklarını söylemiştir.[1]

Lenin'in, faşizm tehlikesine karşı savaşta gösterdiği ana halkanın doğruluğu Türkiye pratiğinde tüm canlılığıyla yansıdı. 1977'den bu yana CHP'ye verilen türlü desteğe karşın, karşıdevrimin güçlenmesi Leninci siyasetin doğruluğunu kanıtladı.

BURJUVAZİNİN HEGEMONYASININ TOPLUMSAL TABANI KÜÇÜK BURJUVAZİDİR

Burjuva ideolojisinin temel etki alanı küçük burjuva yığınlardır. Yığınlar üzerindeki burjuva ideolojisinin etkisini hem devrim, hem faşizm tehlikesi açısından kırmak derken genel olarak söz konusu küçük burjuvazidir. Ayrıca işçi sınıfının geri kesimleri de bu etki altında olabilir.

Küçük burjuva yığınlar burjuva ideolojisinin etkisine girince, menşevikler "soyutlanmamak" için hemen yığınların kuyruğuna

1. Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c. 12, s. 227.

geçerler. Hatta, geçmişte gördüğümüz gibi, burjuvazinin ideolojik etki kaynağı CHP'yi "kazanarak" yığınları da "kazanıvermeyi" hesaplarlar. Onların aritmetik kafası bu kadar işler. Lenin küçük burjuvazinin yanlış etkiler altında olduğu koşullarda şöyle diyor:

"Sosyal Demokrasi (komünizm — *İ.S.*) kendini küçük burjuva halktan soyutlamalıdır... Çünkü (her zaman — *İ.S.*) şu iki durumdan biridir: Ya küçük burjuvazinin kararsızlığı, genel olarak küçük burjuvazinin kaypak doğasının ve devrimin zor ve çetin gelişmesinin bir göstergesidir ama devrimin sonunu ya da gücünün tükendiğini simgelemez... O zaman sosyal demokrat (komünist — *İ.S.*) proletarya, kendini küçük burjuva halktaki her çeşit kararsızlık ve sallantıdan soyutlayarak onu savaşım için ***eğitir***, savaşım için hazırlık sürecinde onu yetiştirir, onun siyasal bilincini, kararlılığını, sağlamlığını vb. geliştirir. Ya da küçük burjuva halkın sallantısı bugünkü burjuva devriminin sonunun göstergesidir. O zaman sosyal demokrat (komünist — *İ.S.*) proletarya kendini küçük burjuvazinin sallantısından (ya da ihanetinden) yine ***soyutlamalıdır*** ki işçi sınıfı yığınlarını sınıf bilinci yönünde eğitebilsin, onları bir sonraki devrime daha planlı, daha sağlam ve belirleyici olarak katılmaya hazırlayabilsin. Her iki durumda da ve her durumda sosyal demokrat (komünist — *İ.S.*) proletarya kendini, Kadet (CHP anlayın — *İ.S.*) illüzyonlara batmış olan küçük burjuva halktan

soyutlamalıdır ve bunu koşulsuz yapmalıdır."[1]

Lenin'in bu dedikleri, devrimci alternatif olmanın yoludur. Yığınlar yanılgılara düşseler de proletarya doğruları savunacak. Yığınların deneyimleri bu doğruları kanıtlayacak, onların proletaryaya güvenini arttıracak, proleter hegemonyasını güçlendirecektir. Lenin, yığınlar deneyleriyle öğrenirler diye temel bir yasa koyarken, menşeviklerin anladığı gibi yığınların deneylerden kendiliğinden öğrenmelerini demek istemiyor. Bir yandan doğruların propagandası yürürken, yığınların deneylerinin bunu kanıtlamasından söz ediyor.

Bizim menşevikler ise, yığınlar yanılgıya düştüler mi, onlardan daha beter yanılgıya batarak ters yönde öncülük yapmaya çalışıyorlar. Yığınlarda CHP umudu uyanmışsa, onlar kraldan çok kralcı oluyorlar.

Yığınlarda CHP umutları yıkılıyor, buna karşı CHP bir "sol" kanat öne sürüyor, tabanında ve yığınlarda yeni giysili yanılgılar yaratmaya çalışıyor. Menşevikler bu kez de kuyruğun "sol"una yapışıyorlar.

Bir yandan bu kuyrukçuluk, öte yandan kendiliğindenci bir bekleyiş menşeviklerin siyasetini belirliyor. Yanlış umutlar yıkılınca devrimci alternatifin kendiliğinden güçlenivereceğini sanıyorlar. Bu olmayınca, "yılgınlık olmasın" diye propaganda yaparak, kendi yılgınlıklarını dile

1. Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c. 12, s. 407-408.

getiriyorlar.

Bu nedenlerle, yıllardır görülmemiş bir bunalım yaşayan Türkiye'de burjuvazi "çek AP'yi sür CHP'yi, çek CHP'yi sür AP'yi" yapabiliyor. Bunun sorumlusu, TKP'nin başını tutan oportünizmin, proleter hegemonyasını yaşama geçirme, yığınlar önünde proletaryanın devrimci çizgisini alternatif yapabilme yeteneğinden yoksunluğudur. Bu oportünistler proletaryanın devrimci gücüne ne inanıyorlar, hatta ne de onu anlıyorlar. Oportünizm proleter çizgi değildir ki onu temsil edebilsin. TKP'nin Leninci kanadı, devrimci proletaryaya yaraşır Leninci bir TKP savaşıyla bu görevi yerine getirecektir.

LENİNCİ GÜÇ ANLAYIŞI

Menşevikler Leninci güç anlayışının içini boşaltıyorlar. İşçilere "toplumun sempatisini" kazandığınız zaman güçlüsünüz diyorlar. Aman şöyle yapmayın, böyle çıkışlar yapmayın yoksa "sempatiyi" kaybedersiniz diyerek işçi sınıfının savaşımını burjuva legalitesinin sınırlarına hapsediyorlar. Böylece liberal burjuvazinin "sempatisini" kaybetmeme uğruna, işçi sınıfının kendiliğinden çıkışlarını bile boğup, savaşımı pasifize ediyorlar.

Lenin şöyle diyor:

"Liberaller (ve likidatörler) işçilere şöyle derler: 'Toplumun sempatisini topladığınız za-

man güçlüsünüz!' Marksistler ise işçilere değişik birşey söylerler: 'Güçlü olduğunuz zaman 'toplumun' sempatisini kazanırsınız."[1]

İşte bizim menşeviklerin "güçlenmek", "öznel ögeyi geliştirmek", vb., gibi sözler ardında tüm yaptıkları işçi sınıfını "güçlendirmek"(!) için "sempati" dilenciliğidir. Onların anlayışı içinde UDC de, işçi sınıfının savaşkan devrimci gücü çevresinde örgütlenmiş güven ve sempati değil, işçi sınıfını "güçlendirmek" için sempati dilenciliğidir.

İşçi sınıfının gücü, onun sosyalist bilinciyle, doğru devrimci siyaseti, aktif devrimci savaşımıyla bağlıdır. Geniş yığınları kazanmanın tek yolu budur. İşçi sınıfının devrimci gücünü, niteliği atlayan bir güç anlayışı proletaryanın değil, ancak burjuvazinin hegemonyasını sağlayabilir.

Gerçekten de menşevikler, sempati dilenciliği içinde devrimci savaşımı giderek budadılar. İşçi sınıfımızın dolu dizgin devrimci belgilerini kuşa çevirdiler. "İşçiyiz güçlüyüz, devrimlerde öncüyüz" belgisinin son menşevik baskısı buna en güzel örnektir: İşçiyiz güçlüyüz, işçiyiz haklıyız!

Lenin, ayaklanmanın organı olarak Geçici Devrim Hükümeti belgisine oportünistlerin nasıl karşı çıktıklarını şöyle anlatıyor:

"...Oportünistlerin her zamanki yöntemi, en ılımlı sloganın en akla yakın olduğunu kanıtlama

1. Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c. 18, s. 85.

girişimidir. Gerekçe olarak da bunun en büyük sayıda toplumsal unsuru birleştirmede yardımcı olacağını ileri sürerler. Bernstein şöyle demişti: 'Sosyal devrim yalnızca proletaryanın bir kesimi tarafından desteklenir. Oysa sosyal reform birçok toplumsal-liberal unsur tarafından desteklenir. Sosyalizmin bunların istemine aykırı olarak kurulacağı düşüncesiyle yanılgıya düşmeyin! Demokratik sosyalist reformlar partisi olmak daha iyidir'. Menşevikler ise şöyle diyorlar: 'Yalnızca proletarya ve küçük burjuvazinin devrimci kesimi (en başta köylüler) bizim devrimimizin gerçek utkusundan yanadırlar. Fakat orta burjuvazi ve ordu subayları, vb. liberaller tarafından önerildiği gibi monarşinin sınırlanmasından yanadırlar. Bu nedenle ayaklanmanın bir organı olarak gerçek bir devrimci hükümet yerine, devrimin utkusu için liberallerle Çar arasında bir anlaşma yapalım, Duma kuralım'.

"Hayır yoldaşlar! Siyasal aritmetikte tüm 'muhalefet' unsurlarının basit toplamından biraz daha karmaşık şeyler vardır. Kaypak ve ihanet içinde olan muhalefeti, gerçekten savaşan devrimci unsurlarla toplamak her zaman artı sonuç vermez. Çoğu zaman aksi olduğu görülür."[1]

İşte menşevikler siyasal aritmetikte basit toplamlardan öteye gidemiyorlar. Üstelik, onlar artık devrimciyle reformcuyu da biraraya katmı-

1. Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c. 11, s. 156.

yorlar, yalnızca reformcuları toplama çabası içindeler.

İşçi sınıfının gücü onun sosyalist bilincinden, doğruları savunmasından, aktif savaşımından gelir dedik. Güç dengesi hesaplarıyla, nabza göre şerbet vererek, Bizans entrikalarıyla ne işçi sınıfına güç katılır, ne de onun güçlü olup olmadığı anlaşılır. Kuşkusuz güçler dengesi önemlidir ve mutlak hesaba katılması gerekir. Ama işçi sınıfı, savaşımını burjuva terazilerle ölçülmüş güç dengesi hesaplarına göre ayarlamaz. Menşevikler, "oturun oturduğunuz yerde", "burjuvazi bizden çok güçlü", "bizi hemen ezer", "aman direnmeyin", "ayaklanmayın" der. Yığınlara hep geri düzeyde eylemler önerir.

Bir kez kimse kâhin değildir. Oturduğu yerde net bir biçimde güç tartamaz. Asıl önemlisi, gücün bir tek gerçek terazisi vardır. O da meydandır, savaştır. İşçi sınıfı ancak meydanlara çıktığı zaman gerçek gücü anlaşılır. Lenin bunu şöyle dile getiriyor:

"Kimin gücünün karşısındakini 'geçmiş olduğu' *hiçbir zaman* savaştan önce tam olarak saptanamaz. Yalnızca bilgiçler böyle birşey düşünebilirler. 'Güçlerin düşman güçlerini geçmesi' kavramı, savaşçılar görevlerinin *tam bilincindedirler* anlamına gelir. Plehanof bu bilinci *bulandırıyor*. Bu, gerçekten 'ihanetten beterdir'."[1]

1. Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c. 18, s. 380-384.

İşte Plehanof'un 15. kopyeleri, onun bile ancak 20. kuşak torunları bizim menşeviklerin yaptıkları, Lenin'in bu sözlerinden de daha ağır söz gerektiriyor. Onlar işçi sınıfımızın bilincini bulandırıyorlar. Proleter hegemonyasını yaşama geçirmiyorlar, tam tersine burjuva hegemonyasına temel sağlıyorlar. Oysa "işçi sınıfının kararlılığı, 'teslim olmaktansa ölmek!' parolasına sarsılmaz bağlılığı, yalnızca tarihsel bir etken değil, belirleyici, kazanmayı sağlayacak olan etkendir."[1]

Yüce Lenin'in 110. doğumgününde bir kez daha sesleniyoruz: Lenin'in uğrunda savaştığı ilkeleri, oportünistlerin sulandırmasına, onun yüce ülkesi, dünya devrimlerinin kalesi, devrimci merkez Sovyetler Birliği'ne leke sürülmesine izin vermeyeceğiz.

Leninci siyaset ilkeleri ışığında, Türkiye devrimci proletaryasının hegemonyasını yaşama geçireceğiz. Leninci ilkelerin evrensel geçerliliğini Türkiye'de devrim ile bir kez daha kanıtlayacağız.

1. Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c. 30, s. 454

KAYNAKÇA

Engels, Marks'ın *Louis Bonapart'ın 18. Brumaire'i*ne önsözden, İngilizce basım.

Marks, *Louis Bonapart'ın 18. Brumaire'i*, İngilizce basım.

Marks, Kugelman'a Mektup, İngilizce basım, 17 Nisan 1871.

Engels, Conrad Schmidt'e Mektup, İngilizce basım, 12 Mart 1885.

Marks-Engels, *Kutsal Aile,* 6. bölüm.

Marks, *Kapital*, 1. cilt, 32. bölüm.

Marks, Ruge'ye Mektup, Eylül 1843.

Marks, *Siyasal Ekonominin Eleştirisine Katkı*'ya önsöz.

Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar*, İngilizce basım, c. 1, s. 15, 27, 45, 116-117, 131-132.

Marks-Engels, *Seçme Yazışmalar*, İngilizce basım, s. 359-360.

R. Yürükoğlu, *İşçinin Sesi*, sayı: 67, s. 117-118.

R. Yürükoğlu, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, s. 144-145.

TKP — Leninciler Konferansı Kararları 1980, s. 13.

Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c. 11, s. 156, 382, 388, 395, 417.
c. 12, s. 227, 407-408.
c. 15, s. 405.
c. 18, s. 85, 380-384.
c. 28, s. 293-294.
c. 29, s. 420.
c. 30, s. 454.

"Tarih, kendi amaçları
peşinde koşan insanın eyleminden
başka birşey değildir."

TARİHİN SAVAŞ ÇAĞRISI

İŞÇİNİN SESİ DERLEME DİZİSİ 1